ARBETAR MAKT

8 ·76
Årg.5 2kr

INGA DRÖMMAR OM RIKSDAN!

SOCIALISM GENOM

LÖNTAGARFONDER OCH »SJÄLVSTYRE«

DEN KAPITALISTISKA ULVEN I FÅRAKLÄDER

Inför valet har LO:s förslag om löntagarfonder kommit att orsaka en debatt om socialismen. Åtminstone verkar det så på de etablerade parierna och i massmedia. Men i själva verket är det en debatt om hur kapitalismen ska gestalta sig i fortsättningen.

Ställda inför den kris som seglat upp inom den internationella kapitalismen sedan slutet av 60-talet, inför hotet om arbetarklassens ökade kamp mot krisen och dess rot det kapitalistiska systemet, måste kapitalets företrädare göra något. T ex att få arbetarklassen att ta ansvar för kapitalismen, för sin egen utsugning. Ett sätt är att dölja kapitalismens vanliga utseende. Man klär den kapitalistiska ulven i socialistiska fårakläder. Man inbillar arbetarna att de ska få kontrollen över företagen. Man sprider myten om *självförvaltnig* inom kapitalismen.

Med hjälp av Meidnerfonder menar sossarna att arbetarna får kontrollen över företagen. Även VPK stämmer in i kören, men med den skillnaden att VPK inte vill att facket ska ha med fonderna att göra, utan att fondrepresentanterna ska utses av arbetarna själva.

Orsaken till denna tro att självförvaltning skulle lösa arbetarklassens situation, är den bristande förståelsen för kapitalismens och socialismens verkliga innebörd, som återfinns hos VPK och SAP. Låt oss titta lite på vad som är grundläggande för kapitalismen och socialismen.

KAPITALISMEN

Kapitalismen innebär att olika *kapital*, olika anhopningar av bytesvärde, som uppkommit genom utsugningen av arbetarklassen, inbringar mervärde. Genom konkurrensen tenderar dessa att öka och monopoliseras. De ekonomiska lagarna hos kapitalismen måste alla förtag följa, oavsett om de leds av kapitalägaren själv, *kapitalisten*, eller *företagsstyrelsen* med VD i spetsen, *eller* representanter för arbetarna t ex *facket*, eller t o m om de leds av arbetarna själva genom stormöten. Så även om vi tänkte oss att alla kapitalister fråntogs sitt kapital, alla VD´n avsattes och allt från LKAB till Kockums styrdes av arbetarråd, skulle vi *inte* ha någon socialism eller *arbetarmakt*. Det skulle fortfarande vara kapitalets inneboende lagar som styrde utvecklingen, och arbetarna skulle tvingas agera i enlighet med dessa. Arbetarna på Volvo skulle konkurrera med de på SAAB om marknader, om arbetskraft, om att göra nya och sämre modeller varje år för att höja omsättningen. Och även om man monopoliserade varje bransch, så att det bara fanns ett företag som producerade varje sak, så skulle det ändå finnas konkurrens. Konkurrens om köparnas gunst. Köp Färg-TV i stället för Segelbåt. Köp Smör i stället för Margarin osv. Att bevara miljön skulle fortfarande vara en onödig kostnad. Konkurrensen med andra kapitalistiska länder skulle finnas kvar, med nationalism och krigsrisk som resultat.

Kort sagt:produktionen skulle fortfarande bestämmas av profiten och inte av människornas behov.

Vi har idag också ett exempel på ett land som fungerar enligt dessa principer:Jugoslavien. Det är ett land med kanske Europas högsta inflation, över 20 % 1974, med en inhemsk arbetslöshet på en halv miljon och med ytterligare en halv miljon utomlands som "gästarbetare".

SOCIALISMEN

innebär inte bara arbetarnas kontroll över sin omedelbara situation i produktionen. Inte bara kontroll över arbetstakt, arbetsmiljö, arbetets uppläggning. Det innebär också arbetar*klassens* makt över hela ekonomin. Gemensamt måste arbetarklassen besluta om *vad* som ska produceras, med de prioriteringar som är nödvändiga, med hänsyn till miljöproblem av alla slag. Hänsyn måste också tas till hur beslut om produktionen påverkar samhällets utveckling från socialism till kommunism m.m.

Detta innebär att en centralt planerad ekonomi upprättas, som ersätter marknaden. Det innebär att beslut om produktionen fattas huvudsakligen centralt men också branschvis för detaljer i produktionen. Varuproduktionen avvecklas, allt fler produkter blir "gratis", dvs tilldelas efter behov. Då kan också lönearbetet avvecklas.

Den planerade ekonomin administreras och beslutas genom valda delegater, omedelbart avsättbara av den instans i rådssystemet som valt dem. För att motarbeta byråkratisering tillämpas vidare Pariskommunens principer om normal industriarbetarlön för alla administratörer, samt rotation:regelbundet utbyte av alla delegater, så att alla får känna på arbetarens villkor. Socialismen innebär nämligen en total frigörelse av människan från de borgerliga normerna med konkurrens och auktoritetstro. Socialismen innebär människans frigörelse ekonomiskt, ideologiskt och socialt.

Löntagarfonderna är således ingenting annat än en utveckling av kapitalismen. Det är klart att de små kapitalisterna, de kapitalägare som fortfarande deltar i sina företags skötsel, t.ex. småföretagarna, starkt motsätter sig löntagarfonderna, liksom de partier som företräder deras ideologi:(c),(fp)(m). De stora företagens administratörer är inte lika stora motståndare. De har ju fortfarande en chans att få sitta kvar och administrera det "arbetarstyrda" företaget. Och LO-byråkratin har sin stora chans att arbeta sig upp till lika fina positioner som den statliga (s)-märkta byråkratin. Därav LO:s hårda satsning på fonderna.

Men för arbetarna innebär det ingen förbättring med meidnerfonderna. Tvärtom så kommer möjligheterna till självständig kamp att undergrävas. (Vem vill strejka mot ett företag som man själv har "kontrollen" över?)

Fakta om fonderna

Förslaget om löntagarfonder är resultatet av en LO-utredning, gjord av LO-ekonomen Rudolf Meidner. Utredningsresultatet framlades i början av 1976 efter ett "rådslag" bland LO-medlemmar, ett med väldigt dåligt deltagande.

Förslaget går ut på att ett visst antal procent av företagets vinst före skatt överförs till en fond, löntagarfonden. Pengarna återinvesteras i företaget i form av aktier som fonden har hand om. Aktierna kan inte säljas vidare.

Beroende på hur stor procent av vinsten som avsätts till fonden, tar det olika lång tid tills fonden innehar majoriteten av aktierna, vid 20% av vinsten tar det c:a 20 år. I de fall man behöver mindre än 50% för att nå kontroll över företaget, kan det gå snabbare.

Det lokala facket kommer att bestämma över aktierna, dvs tillsätter ledamöter i företagets styrelse.När fonden har nått över 20% av aktieinnehavet ska styrelseledamöterna tillsättas av bransch fonden, där dock det lokala facket har vetorätt.

Utdelningen på fondaktierna handhas av en central utjämningsfond, tillsatt av fackförbundens ledning. Som framgår av namnet ska avkastningen kunna omfördelas till mindre lönsamma branscher. Den ska också användas till att stärka fackets administrationsapparat.

DESPERAT SKP

I *Gnistan* Nr 30 medelar SKP att de kommer anordna egna möten den 11 september (treårsdagen av kuppen i Chile). *"SKP har gjort den bedömningen att samarbete med Chile-kommitten 11 september inte skulle gagna den revolutionära kampen i Chile."*

Vidare medelar SKP att de stöder motståndasorganisationen *"Frente del Pueblo"*.

Nu är det bara det att inge av de som arbetar i chilerörelsen och som AM varit i kontakt med, eller någon i Chilekommitténs styrelse någonsin har hört talas om denna organisation! Antingen existerar den inte eller är den så obetydlig att den inte har uppmärksammats mer än av några maoister i exil.

Som vi ser detta, är det bara ytterligare ett sätt av SKP att föra in sin kontrarevolutionära analys i Chile-rörelsen. Men detta kommer att misslyckas, nu liksom tidigare. Minns Båstad! *Om* SKP:s organisation hade någon verklig funktion för kampen i Chile, kunde SKP mycket väl arbeta för sin politik inom Chilekommittén med dess tendensfrihet. Men det passar tydligen inte.

Som det nu är gagnar det den revolutionära kampen i Chile att SKP håller sina tassar borta från Chile-arbetet.

VAD VILL FÖRBUNDET ARBETARMAKT?

Förbundet Arbetarmakt kämpar för det kommunistiska, klasslösa samhället. Vägen dit går över det socialistiska samhället.

Vi kan skönja hur ett framtida socialistiskt samhälle skulle kunna gestalta sig, om vi studerar den organisering som ständigt har återkommit i arbetarklassens kamp, de i revolutionära situationer uppkomna *arbetarråden*.

Alltifrån sovjeterna i Ryssland 1905 och 1917-18 - över råden i Spanien 1936 och Ungern 1956 - till kommittéerna i Portugal 1975, har rådsformen visat sig vara arbetarklassens självklara organisering.

Rådsrörelsen saknar alltså ingalunda historia, men den har förtigits, beljugits och bekämpats av borgare, stalinister och maoister. Somliga leninister erkänner rådens betydelse, men ser i dem endast en stödorganism till staten och partiet, och inte som *socialismens kärna:* den organisationsform som kastar alla hierarkiska och från proletariatet skilda makter över ända.

Det socialistiska samhället innebär att arbetarklassen utövar den *direkta* kontrollen över produktionen och samhället. Detta kan endast ske genom att det på basplanet (arbetsplatser, bostadsområden etc) bildas råd, och att dessa centraliseras till regionala och centrala församlingar. Makten ligger hela tiden hos de lokala råden genom att en delegat alltid är ansvarig inför den församling hon/han är utsedd av. För att undvika "proffsrepresentanter" tidsbegränsas delegatperioden, delegaterna är omedelbart avsättbara och har inga privilegier. Självklart varvas manuellt och intellektuellt arbete (arbetsrotation). En planekonomi upprättas som styrs av råden.

Vi framhäver att socialismen kräver en *total revolution*, som griper in i livets alla områden. Gränsen mellan arbete och fritid suddas ut, begrepp som "kultur" och "politik" blir en naturlig del av all mänsklig aktivitet, arbetsdelningen bekämpas och uppdelningen på beslutsfattare och verkställande av besluten upphör. Förhållandet man-kvinna-barn befrias från de förtrycksmekanismer som återfinns i bl a kärnfamiljen. Nya boende- och samlevnadsformer kommer att kunna utvecklas.

Finns det då något exempel på ett socialistiskt land? Nej, tyvärr. I de länder som kallar sig socialistiska råder istället för kapitalism ett nytt produktionssätt, statsbyråkrati. Där ligger den beslutande makten hos en byråkrati, organiserad i det "kommunistiska" partiet. Denna byråkratklass upprättar en

planekonomi i enlighet med sina egna intressen. Statsbyråkratin kan lika lite som kapitalismen reformeras bort, och det pågår ständigt en klasskamp i dessa länder, vi har sett exempel på detta i bl a Polen 1970-71 och Shanghai 1968.

För att genomföra den socialistiska revolutionen, såväl i öst som i väst, krävs det att arbetarklassen är organiserad och förberedd, medveten om sin historiska uppgift att störta kapitalismen och upprätta socialismen. Det kommer dock alltid att finnas arbetare som är mer medvetna än andra, de som går i spetsen i kampen. Det är också nödvändigt att dessa, avantgardet, organiserar sig. Genom att vara en del av klassen, känna dess historiska erfarenheter och tillämpa den revolutionära teorin, marxismen, kan avantgardet göra analyser av den aktuella situationen som möjliggör ett effektivt ingripande i klasskampen. Denna organisering måste innebära något helt annat än det leninistiska Partiet. Den leninistiska partiteorin betraktar förhållandet mellan teori och klasskamp, mellan medvetande och vara, som ett ensidigt förhållande. Den betraktar teorins framväxt oberoende av klasskampens vågor. Teorin blir därför en angelägenhet för Partiet. Leninisterna menar att arbetarna inte på egen hand kan uppnå ett socialistiskt medvetande, utan att Partiet måste tillföra klassen detta. På detta sätt kan man rättfärdiga sin egen ställning utanför klassen och räkna sig som en institutionaliserad maktfaktor i det "socialistiska" samhället.

Istället för ett förlitande på Partiet framhåller Förbundet Arbetarmakt den hos arbetarklassen nödvändiga självständigheten, såväl i förhållande till den borgerliga staten, den reformistiska rörelsen och fackföreningarna som till mer eller mindre revolutionära organisationer. Denna självständiga organisering tar sig idag uttryck i bl a stormöten och strejkkommittéer.

Vi arbetar idag för att sammansluta de mest medvetna och aktiva arbetarna i sk arbetsplatskommittéer. Dessa kan vara alltifrån en löst sammansatt "kompisgrupp", en studiecirkel, en grupp kring en tidning, till en fast och organiserad grupp med en politisk plattform.

Fackföreningarna är inomkapitalistiska organisationer, de är en organisering för försäljning av varan arbetskraft. De upprätthåller avståndet mellan ledare och ledda. Varje revolutionär situation har visat att fackföreningarna spelar en kontrarevolutionär roll. Genom att de förutsätter en motpart - kapitalisten - hindrar de automatiskt utvecklandet av såväl det revolutionära medvetandet som organiseringen. Därför är det felaktigt och omöjligt att försöka erövra fackföreningarna för en revolutionär politik.

Förbundet Arbetarmakt anser att det idag inte existerar någon konsekvent revolutionär organisation, och har därför tagit som vår uppgift att bidra till skapandet av en sådan. För oss innebär det tre huvuduppgifter:

1. att framhålla att socialismen innebär *arbetarmakt* och inte *partimakt*.
2. att framhålla den för socialismen nödvändiga *självständigheten* hos arbetarklassen.
3. att framhålla att socialismen kräver en *total revolution*.

ARBETARKLASSENS FRIGÖRELSE MÅSTE VARA DESS EGET VERK!

★ ★ ★

tidningen
ARBETARMAKT

utges av Förbundet Arbetarmakt

Årgång 5, nummer 8 1976 (42)

Adress: Tidningen ARBETARMAKT
Box 9028
102 71 STOCKHOLM

Telefon: 08/68 46 79

Prenumeration för 12 nummer:

Vanlig prenumeration	30:-
Stödprenumeration	50:-
Kampprenumeration	100:-

Postgiro vid prenumeration: 38 13 00-3

Postgiro vid redovisning, ombudsförsäljning: 20 21 02-0

Postgiro vid beställning av av tidigare nummer: 20 75 76-0

Postgiro till STÖDFONDEN: 23 71 77-1

Ansvarig utgivare: Helena Bertilsson

Detta nummer presslagt den 23 augusti.

Manuskript och illustrationer till nästa nummer ska vara redaktionen tillhanda senast den 22 september.

Eftertryck medgives endast med angivande av källan.

ISSN 0345 - 0325

Tryck: *AB Prinkipo Offsettryck Stockholm augusti 1976*

MOTSÄTTNINGARNA I FAM

Innan nästa nummer av Arbetarmakt kommer ut har Förbundet Arbetarmakt haft kongress. Mycket tyder på att den kommer att bli omvälvande för förbundets arbete.

Vår politiska linje har funnits som organiserad tendens i något över fyra år. Och det har blivit dags att utvärdera det arbete för den socialistiska revolutionen och för bildandet av en revolutionär organisation som förbundet bedrivit.

Under hela förbundets existens har det funnits medlemmar som hävdat att den form arbetet har bedrivits i, har varit felaktig. De har förespråkat olika lösningar på förbundets organisatoriska och politiska problem. Men majoriteten av medlemmarna har i huvudsak stött den inriktning som den första kongressen antog.

Inför den i dagarna stundande sjätte kongressen är dock läget annorlunda. En fraktion har lagt fram ett förslag till verksamhetsinriktning som på avgörande punkter skiljer sig från de tidigare. Fraktionen har fått stöd från en stor del av medlemmarna.
Nedan presenteras de två huvudlinjerna i förbundsdebatten, genom inlägg från kamrater ur de båda lägren. Texterna är inte i första hand avsedda för publicering i Arbetarmakt, men klargör ändå på ett hyfsat sätt vilka motsättningar som råder i förbundet.

Vi vet naturligtvis ännu inte vilket resultat kongressen kommer att få eller vilken linje som är starkast. Men det finns ändå anledning att redovisa några av de förändringar som en seger för fraktionens förslag till verksamhetsinriktning kommer att medföra.

Till dem hör bland annat tidningsutgivningen, som föreslås inskränka sig till *en* tidning med sex till åtta nummer om året. *Arbetarmakt* och *Rådsmakt* kommer alltså att, åtminstone för en tid, slås samman. Innehållet föreslås bli en blandning av de bägge tidningarnas, med undantag av de längsta artiklarna i *Rådsmakt* som i stället ges ut som pamfletter av *Arbetarpress*.

Oavsett vilka beslut som kommer att fattas av kongressen, utkommer *Arbetarmakt* i nuvarande skepnad med ett nummer till, om fem veckor. Prenumeranterna kan alltså känna sig lugna, de kommer att få *Arbetarmakt* i fortsättningen också, om än eventuellt i något annorlunda skepnad.

Red.

»SPONTANISTERNA«

I slutet av förra året publicerade några kamrater i Stockholmsavdelningen ett fraktionsmanifest där man kritiserade Förbundet Arbetarmakts nuvarande inriktning, framtidsutsikter mm. Under våren har den interna debatten böljat fram och åter. Mängder av nya föslag har inkommit. Under diskussionerna har det presenterats nästan lika många önskade inriktningar på FAMs arbete som det finns medlemmar. Till kongressen i slutet av augusti har dessa spridda idéer till viss del sammansvetsats och konkretiserats i form av motioner och andra inlägg. Sammansvetsningen är dock ännu otillräcklig för att vi ska kunna gå framåt stärkta och för att vi ska kunna lösa våra motsättningar på ett bra sätt.

I detta flöde av olika åsikter bör påpekas att våra programmatiska ståndpunkter till stora delar sammanfaller. Detta gäller bl a Plattformen, vår syn på facket, revolutionen av vardagslivet, parlamentarismen osv. Detta säges utan att för den skull påstå att vi är klara med dessa frågor, att vi har tillräcklig praktik och att teorin är utmejslad.

Låt oss nu titta lite på de förslag som har inkommit under vintern och våren och som förbundets medlemmar är relativt eniga om:

Att någon form av arbetsgrupper bör bildas som har hand om olika frågor ex. arbetsmiljö, parlamentarism osv,
att förbundets arbetsplatsarbete måste prioriteras,
att en enhetlig grundcirkel måste utarbetas med det snaraste,
att förbundet inte direkt kan utveckla "politik" i alla frågor.

Fraktionens huvudmotion till kongressen går i stort sett ut på två saker:
1. Marxistiska studier måste avsevärt förbättras. Dels allmänna studier inriktade på speciella områden. I första hand teorin om det statsbyråkratiska produktionssättet.
2. Arbetsplatsarbetet måste utvecklas kraftigt. Erfarenheterna måste spridas. Även här skulle studier ha en framskjuten plats bl a när det gäller facket och kapitalismens läge.

De organisatoriska förändringar som fraktionen anser vara av nöden för dessa huvuduppgifter ska kunna genomföras, är bl a följande: förbundets interna struktur (apparat) bantas kraftigt, nedskärningar i pressen, hopslagning av AM och Rådsmakt etc.

Mot fraktionens lösningar finns naturligtvis en opposition, även om den inte är enhetlig.

Vad jag själv opponerar mig emot är bl a följande: I den uppdelning fraktionen gör, studier och arbetsplatsarbete, blir bara den ena tillgodosedd med centralt material, stöd och allmän inriktning. Studiesidan får en hel radda centrala "hjälpmedel" till sitt förfogande. Kaderstudier, flera av arbetsgrupperna, Arbetarpress, AM-Rådsmakt osv. Den andra delen, arbetsplatsarbetet, och våra möjligheter att nå "vanligt folk" minskas kraftigt. Fraktionen menar att det är upp till var och en av avdelningarna att ge ut lo[illegible] tidningen. Med den erfarenhet jag ser inte framtiden ljus ut. Resultatet blir troligen att slagsidan blir än kraftigare än vad den redan är.

Vår huvuduppgift måste istället vara att *organisera*. Just nu har vi en relativt stor sympatisörskrets som bara flyter omkring utanför organisationen. Likaså är våra möjligheter att expandera i andra orter än där vi har avdelningar och arbetsgrupper minimala med den slappa inställningen som redan finns när det gäller regionsarbetet. Fraktionens förslag minskar dessa möjligheter ytterligare. Vidare finns ingen enhetlig studiecirkel att erbjuda intresserade. Fraktionens inrikning på arbetsplatserna (arbetarklassens situation som helhet) blir bara en önskan då man samtidigt vill slå ihop Arbetarmakt och Rådsmakt och göra den "teoretisk". Hur ska vi som befinner oss ute på arbetsplatserna agera - hur ska vi kunna sprida våra idéer - när vi inte har något material att föra ut?

De förändringar som jag anser är av nöden kan sammanfattas i 4 punkter.
1. Vår närmaste huvuduppgift måste vara att *organisera*. Detta bör ses i stort utan att tro att vi kan agera på alla plan och i alla frågor.
2. Studierna måste integreras i det övriga arbetet och kan inte forceras under en kort tid. Vi har redan tillräckliga grunder när det gäller ex. facket, parlamentarismen, revolutionen av vardagslivet osv. När det gäller vidareutveckling av t ex dessa frågor, som naturligtvis måste göras, kan detta ske som en del av förbundets övriga arbete under de närmaste kongressperioderna. Vi måste skynda långsamt.
3. En grundcirkel måste produceras. Lämpligt som stomme i detta arbete är de föreslagna arbetsgrupperna. Kongressen bör ge grupperna ramar, både politiskt och tidsmässigt. Vi bör dock se upp så att dessa arbetsgrupper inte blir för självständiga. Federalismen måste vi se upp med.
4. De kamrater som befinner sig ute på arbetsplatserna och i de proletära bostadsområdena måste stöttas av organisationen. Därför är det viktigt att det finns centrala organ som kan läsas av arbetare som är intresserade av vår politiska linje, utan att för den skulle ställa kravet på att hon/han har studerat marxism.

Arbetarmakt bör göras om till en "arbetartidning" med skarpa reportage, intervjuer och faktaartiklar. Språket måste bli mer lättbegripligt. Utgivningstakten bör minskas ner med c:a hälften. Rådsmakt bör befrias från långa, specialinriktade artiklar. Dessa bör överföras till Arbetarpress. RM bör istället fyllas med lättare teoretiskt material, debatter osv.

Naturligtvis vet jag att dessa förslag inte kommer att lösa alla de problem som finns i förbundet. Några sådana förslag existerar nämligen inte. Kampen för detta ruttna systems avskaffande och för ett socialistiskt samhälle är en svår uppgift. Och långvarig. Detta måste vi hela tiden ha i minnet.

»DOM BOKSYNTA«

Förbundet Arbetarmakt har, till skillnad från t ex de leninistiska grupperna, inte någon färdig mall för hur en politisk organisation ska byggas upp. De historiska erfarenheter vi kan dra lärdom av är till största delen negativa. Vi har sett hur de i statsbärande ställning skapat samhällen som inte har ett dugg med socialismen att göra. Och vi har kunnat konstatera att genuint revolutionära grupper, som blomstrat under revolutionära uppsving, fört en tynande tillvaro när klasskampen gått tillbaka.

Historien har genomgående visat att utrymmet för en konsekvent revolutionär politik varit mycket litet under kapitalismens lugna perioder. Idag är den stora massan arbetare ointresserad av socialismen, i bästa fall är den för dem ett dimmigt avlägset mål. Det uppsving i arbetarkampen som skett under 70-talet förändrar inte detta förhållande.

Utifrån dessa förutsättningar har det i förbundet Arbetarmakt framträtt olika idéer om hur en revolutionär politik bör bedrivas idag. Förbundets verksamhet under de första åren har i stort sett liknat den "konventionella" vänsterns. FAM har visserligen fungerat långt mer demokratiskt, men vi har ändå inte lyckats bryta med vänsterns praktik.

Inför den kongress som ska hållas inom kort har det framkommit flera alternativ. Diskussionens vågor har gått höga, men under senaste tiden man kunnat skönja en växande enighet kring ett förslag som lagts fram av en fraktion inom förbundet. Fraktionens förslag går i korthet ut på att förbundet ska prioritera två huvudområden, organiserade grundläggande studier och arbetsplatsarbete. Organisationens "apparat" ska bantas kraftigt, liksom det utåtriktade arbetet

Fraktionen menar att en så liten organisation som förbundet Arbetarmakt inte kan söka mejsla fram en helhetspolitik på alla områden. Det skulle medföra, och har gjort det under de senaste åren, att förbundet stagnerar politiskt och blir stående med en hög halvfärdiga teorier.

Huvuduppgiften för Förbundet Arbetarmakt måste vara att levandegöra socialismen, att visa vilka kampformer som pekar framåt och att avslöja falska idéer om vägen till arbetarklassens frigörelse. Detta arbete är idag till stor del teoretiskt: det gäller att återupprätta arbetarklassens historia och dra de riktiga slutsatserna av den. Det gäller också att påvisa alla de felaktiga föreställningar om kampens möjligheter och former som florerar inom vänstern.

Inriktningen på arbetsplatserna är nödvändig för att förbundet ska få en verklig kunskap om vad kampen idag handlar om. Om möjligheterna i varje enskilt fall. Vi måste ha denna kunskap för att kunna bidra till att utveckla kampen och så småningom ge den ett revolutionärt perspektiv. Idag innebär det bl a att delta i den självständiga kamp som trots allt förekommer. Och att sprida erfarenheter från den till andra arbetargrupper.

I opposition mot fraktionens förslag står bl a ett förslag som kan sammanfattas i ordet "organisera". Förslaget har många sympatiska drag, men lider en stark brist på verklighetsförankring. Uppgiften att bygga ut organisationen är självfallet viktig. Men om det sker på bekostnad av den politiska nivån, kan den inte accepteras. Och det är just vad som skulle ske om "organiseringsivrarna" avgick med segern i kongressen. Med de begränsade resurser som FAM har är riskerna för politisk förflackning och opportunism mycket stora med den inriktningen. Förbundet kan idag inte syssla med ett sådant omfattande organisationsarbete utan att förlora i politisk styrka.

Uppgiften måste istället vara att öka den politiska styrkan, genom att på allvar ta sig an skolningen och de grundläggande studierna. Vi har inte några färdiga lösningar att plocka från "klassikerna". Istället måste vi lära av verkligheten, av klasskampen förr och nu. Det gör man inte i en handvändning och utan att ha en stabil grund. Det är den grunden som vi måste skapa för att våra politiska idéer ska ha någon chans att överleva och utvecklas.

Vi är inte intresserade av en ny organisation med en elit som bestämmer politikens innehåll och inriktning. Vi vill inte skapa ett nytt leninistiskt parti. Därför är den grundläggande skolningen av medlemmar och sympatisörer en avgörande punkt idag och i framtiden. Och det gäller inte att skapa robotar som rabblar ett partiprogram, utan självständigt tänkande marxister.

UJ

BAKGRUNDEN TILL
KLASSKRIGET I LIBANON

Det har skrivits mycket i borgarpressen om striderna i Libanon och speciellt om slaget om Tel-al-Zaatar. AM ska försöka ge lite ledtrådar till en analys av läget med hjälp av de källor som finns att tillgå i skrivande stund.

Tel-al-Zaatar var det kanske mest proletära av de palestinska flyktinglägren. Det fanns gott om billig arbetskraft där och så småningom växte det upp ett industriområde i närheten. Många libanesiska arbetare flyttade dit med sina familjer och sökte jobb på fabrikerna. Vid stridernas början i juni beräknade man att av de c:a 30 000 inv. var en tredjedel libaneser. Det var alltså ett viktigt agitationsområde för både den libanesiska vänstern och för vänstern inom den palestinska befrielserörelsen. Bl a hade den palestinska organisation, som mest konsekvent motsatt sig en kapitulationslinje och ett minipalestina - PFLP - här ett av sina viktigaste fästen.Lägret var alltså ett betydelsefullt mål för högerkrafterna, och bland palestinier i Stockholm uppger man att c:a 3 000 avrättats i samband med kapitulationen.

För att försöka förstå motsättningarnas karaktär i Libanon är det nödvändigt att titta på vilken roll religionen spelat. När fransmännen lämnade sin forna koloni, såg dom till att de kristna,maroniterna, - en katolsk sekt med viss självständighet i förhållande till Vatikanen - fick spela en ledande roll politiskt.De kristna gavs - och har fortfarande enl. konstitutionen - de viktigaste politiska posterna och majoriteten i parlamentet, trots att de är i minoritet bland befolkningen. Orsaken är att den delen av bourgeoisin som var mest uppknuten till den franska imperialismen, fanns bland de kristna. Men bland de kristna fanns också småborgerliga skikt, bönder t ex, som tack vare religionen bands i lojalitet till storborgarna och feodalerna som de inte hade några objektiva intressen gemensamma med.

Kamal Jumblatts socialistparti(LSP) som är ett slags väpnade västersossar, har ställt kravet att ett eld-upphör måste grunda sig på ett reformprogram, vars springande punkt är ett avskaffande av religionens hegemoni över det politiska livet och olika reformer på det politiska, ekonomiska och sociala och militära området.

Som en delförklaring till stridernas "religiösa" karaktär kan nämnas att den libanesiska reguljära armén alltid varit oerhört svag, medan enl. konstitutionen, varje parti har byggt upp sin egen milis.

SYRIENS ROLL

Syriens president Assad kom till makten genom en högerkupp 1970, efter den tidigare nationellt inriktade regeringens bakslag i sexdagarskriget mot Israel. Trots att oppositionen mot honom inom Syrien är ganska stark, har han öppnat gränserna för den syriska kapitalismen att återvända hem. Den syriska regeringen har förstått att skaffa sig kontroll över "palestnafrågan" på hemmaplan genom att byta ut ledarskapet i As Saiqa, en organisation av palestinska baath-medlemmar, bosatta i Syrien. Denna gerillaorganisation tillhör nu de yttersta högerkrafterna i den palestinska rörelsen. Många palestinier har också deserterat från As Saiqa under det senaste årets strider.

Den syriska politiken syftar till att bevara stabiliteten i området. En kapitalets stabilitet som skulle innebära en blomstring av ekonomin i de reaktionära staterna och ett starkare inflytande för främst USA-imperialismen.

Efter Sinai-avtalet mellan Egypten och Israel, då Sadat svek den arabiska fronten, har USA-pengar och vapen vällt in över Egyptens gränser. Assad vill nu få del av kakan. Det visas bl a av att 1975 fick ett USA-konsortium rätten till oljan vid Syriens kust. Vad Assad syftar till är ett avtal mellan Syrien-Jordanien-PLO och eventuellt Libanon. Det avtalet skulle inbegripa ett erkännande av Israels gränser och en "lösning" av palestinafrågan, ett minipalestina.

I Syriens intresse ligger också självklart en reaktionär, samarbetsvillig regering i Libanon. Men efter vänsterstyrkornas framgångar under våren 76 och deras samarbete med den palestinska befrielserörelsen, där vägrarfronten haft initiativet, är han tydligen beredd att gå med på ett delat Libanon. Syriens roll skulle då, som nu, vara att skydda den kristna högern.

USA TRYCKER PÅ

Slaget om Tel-al-Zaatar var alltså inte bara slaget om ett av lägren, det var slaget om intiativet och framgångarna för den libanesiska och palestinska vänstern. Det hade stor betydelse för stridsmoralen. Politiskt betyder det att vänstern som motsatt sig en delning av Libanon och med det stater som byggts på religiösa grunder, har lidit ett viktigt nederlag. Kampen mot sionismen och staten Israel har ju förts bl a från utgångspunkten att en stat inte kan bildas på religiösa grund valar.

Efter Tel-al-Zaatars fall verkar det som om högern inom den palestinska rörelsen kan få bättre positioner. Och man vet att Arafat är beredd till eftergifter, att delar av PLO går med på förhandlingar om en palestinsk stat, förhandlingar där stormakterna skulle få spela en avgörande roll

USA har sedan lång tid fört en "dialog" med PLO-ledningen om en lösning av palestinafrågan. Enligt *Jerusalem Post* har den na dialog förts på en "låg diplomatisk nivå" och sagesmannen är en israel som bor i Washington och har kontakter i utrikesdepartementet där. Enligt honom innefattar USA:s planer på en lösning av Libanon-kriget också en lösning av palestinafrågan.

Och USA:s rådgivare är Dean Brown, som också var deras rådgivare i Jordanien 70, då kung Hussein lyckades krossa den palestinska rörelsen där.

De påtryckningsmedel som USA kan använda sig av mot PLO-ledningen är både politiska och militära: 1. Syriens intervention har som någon slags "neutral" femtekolonnare bidragit till att demoralisera en del högerkrafter, 2. Påtryckningar från en del arabstater som Egypten och Saudi-Arabien, vilka stöder Al Fatah ekonomiskt 3. Hotet om att kung Hussein skulle utnämnas till ledare för palestinierna i stället för PLO vid ev. förhandlingar om ett minipalestina i federation med Jordanien 4. Det faktum att Israel tydligen är berett att ge västra jordanstranden(Västbanken) en viss autonomi efter kommunalvalen där 5.Hotet om direkt militär intervention av USA, Israel eller FN, och slutligen 6. Hotet om ett delat Libanon vilket kan användas till att neutralisera den palestinska rörelsens slutgiltiga mål: ett demokratiskt Palestina.

REGERINGEN PALME SVIKER

När den svenska sjuksköterskan Eva Ståhl vädjade till Palme om att han skulle inse sin internationalistiska plikt och vädja till de inblandade parterna i kriget, hade hon kanske illusioner om att lyckas med det. Men inte ens på humanitära grunder kunde den svenska imperialismens främste beskyddare göra en insats i denna konflikt med storpolitiska undertoner.

Den svenska regeringen har uttalat sig för en lösning av palestinafrågan - samma lösning som USA f.n. önskar men ännu inte har uttalat. Regeringen Palme har alltså här på ett tydligt sätt gått i bräschen för världsimperialismen, och mot den bakgrunden var det omöjligt för den att vädja för ett flyktingläger som blev symbolen för den palestinska kampens långsiktiga mål: en total befrielse av Palestina.

Palestiniernas kamp är en nationell kamp. Det gäller deras nationella rättigheter och upprättandet av en demokratisk stat med lika rättigheter för alla religiösa minoriteter. Men genom kampen om Palestina har den arabiska nationella rörelsen lidit nederlag, reaktionära allianser har brutits, och framför allt i Libanon, har det skett en polarisering som innebär att religiösa band mellan olika klasser har brutits. Det krig som pågår har mer och mer framstått som ett klasskrig, där inte ens de palestinska borgarna längre stöder sitt folks nationella kamp. Deras stöd är naturligtvis beroende av vilka möjligheter de kommer att få att exploatera i en framtida palestinsk stat.

MLE

Att läsa:Palestina och den arabiska revolutionen, Aurora Edition.

Kommentar, nr 5-6/76:Klasstriderna i Libanon.

PFLP-bulletin nr 22(eng.)

Palestine Lives nr 5/75

ARGENTINA

SVENSKA FÖRETAG STÖDER JUNTAN !

Den 24 mars i år genomfördes en kupp i Argentina som satte punkt för eran Peron (för bakgrund se AM nr 10/75, 2/76 och 4/76). Sedan dess har det regelbundet kommit rapporter om mord på vänstermilitanter, fackföreningsfolk och oppositionella i största allmänhet.

Nyligen beviljade SE-banken ett stort lån till militärdiktaturen i Argentina. Orsaken var att man ville hjälpa de svenska imperialistiska företagen där, med att hjälpa regimen att skapa ett gynnsammare ekonomiskt klimat.

SE-banken hade säkert fått rapporter om att läget hade ljusnat ekonomiskt för de som var intresserade av att göra stora profiter på den argentinska arbetarklassens bekostnad. Sverige är nämligen en liten men mycket glupsk imperialiststat. En artikel i "Veckans Affärer" bekräftar detta.

LM Ericsson, SAABScania, Svenska Tändsticksaktiebolaget, SKF, Astra, Sandvik, AGA, Bahco, Elektrolux, Alfa-Laval, Nife och Volvo hade tillsammans en omsättning där på nära en halv miljard kronor.

Vad tycker då cheferna för de svenska företagen om kuppen och utvecklingen efter denna?

Erik Parmén, VD i Astras argentinska dotterbolag: "Onsdagen den 24 mars var en lycklig dag för oss". AGAs argentinska VD, Ola Trolle Henckel än dock lite mer orolig:"Kan militärerna bevara enigheten? Kan de hålla tillbaka en löntagarreaktion trots så kraftiga reallönesänkningar. Och kan de kontrollera extremiströrelserna? Frågetecknen är många. Men den nya ekonomiska politiken är sund. Inflationen - som varit vårt värsta problem - har man t ex lyckats bromsa till en nästan normal nivå. Vi talar idag om en eventuell nyinvestering. Det gjorde vi inte för några månader sedan."

Astra planerar också nyinvesteringar. Erik Parmén igen:"Peroniståren var visserligen inte förlustår men ändå så svåra år då man definitivt inte kunde trycka på gaspedalen för att växa. Det hoppas vi kunna göra nu."

Wennerholm, Elektrolux, ser "ljust på framtiden nu efter år av vanskötsel av den argentinska ekonomin."

En del företagare är dock oroliga för vad det ökade förtrycket kan föra med sig i form av aktioner från arbetarklassen. Bahcos argentinachef, Gunnulf Björkman:"Det är ett problem att militärerna så snabbt och så drastiskt vill ta kål på inflationen. Det kan slå tillbaka i social oro. Vi är alla medvetna om att reallöneminskningarna i spåren på inflationen ställt den argentinske arbetaren inför en mycket svår situation. Och frågan är hur länge han 100-procentigt lönestopp." Bo Persson, Nife:"Faktum är att det nuvarande, säkert nödvändiga, lönestoppet ger oss mer problem än vi hade under peronisttiden. De anställda trycker på för lönelyft trots regeringens nej..."

Direktörerna är också rädda för stadsgerillans aktioner, typ kidnappningar. De har förhandlat sig till "risktillägg" av moderföretaget.

När man läser dessa uttalanden frågar man sig hur mycket egentligen det utländska kapitalet, t.ex. det svenska, låg bakom militärkuppen. *Att* svenska företag blandat sig i politiken bekräftar LM Ericssons VD i Argentina. Han berättade hur det under peronisttiden beslutades att teleindustrin skulle nationaliseras. I december 73 fattades beslutet i regeringen. "Men genom duktigt arbete fick vi snurr på ärendet i senaten så att det vandrade från kommission till kommission utan att gå till lagbeslut," säger VD Anders Nyberg.(Där fick vi ytterligare en bekräftelse på att det är kapitalet som regerar och inte parlamentet).

Vi betackar oss för denna svenska nationella självständighet där svenska företag med benäget bistånd från sossegeringen backar upp olika terror-regimer världen över.

KLASSTRIDER POLEN IGEN

I december 1970 befann sig en stor del av den polska arbetarklassen i upprorsstämning. Den direkta anledningen var de chockhöjningar av livsmedelspriserna som byråkratin planerat. Arbetarna i Gdansk, Stettin, Gdynia, Slupak m. fl städer gick ut i strejk och genomförde stora spontana arbetardemonstrationer. Sammanstötningarna med polis och militär blev många och blodiga. Kommunistpartiets lokaler brändes på flera orter och andra officiella byggnader förstördes. Arbetarna bildade på flera ställen arbetar- och strejkkommittéer.

Den dåvarande partiledningen med Gomulka i spetsen byttes ut mot Gierek och hans anhängare. Den "nya" regimens första åtgärd var att ta tillbaka prishöjningarna och föra en mer "arbetarvänlig" politik. Den lyckades till en del att skapa ett nytt förtroende hos arbetarklassen för byråkratin. Arbetarupproret tämjdes och byråkratin kunde åter sitta någorlunda tryggt i sadeln.

Sedan 1970 har ett prisstopp förhindrat höjningar av livsmedelspriserna. En politik som har kostat den polska staten åtskilliga miljarder. Man har försökt knyta upp bönderna mer och mer (i Polen är den övervägande delen av jordbruket i privata händer). Staten säljer inte några industriprodukter (t ex jordbruksredskap) till de bönder som vägrar leverera jordbruksprodukterna till staten till ett pris under marknadsvärdet (det pris bönderna skulle ta om de sålde själva). En sådan politik är ingen nyhet för byråkratin, men prisstoppet på livsmedel tvingade staten att utnyttja denna "utpressningsmetod" mer effektivt. Att det kan lyckas beror på att staten är den enda leverantören av industriprodukter, som bönderna är tvingade att skaffa.

Underbetalningen av jordbruksprodukter gör också att bönderna inte har råd att effektivisera och mekanisera jordbruket.

Byråkratins instrument att erhålla ett så stort ekonomiskt överskott som möjligt blir att sänka böndernas levnadsnivå, inte att öka avkastningen från jordbruket. Detta stämmer väl överens med den produktionsmålsättning byråkratin har i övrigt. Dess klassmålsättning för produktionen är att utöka industrisektorn så mycket som möjligt och samtidigt hålla nere produktionen för konsumtion. Levnadsstandarden ska hållas så låg som möjligt eftersom arbetskraftens värde stiger med den. Alltså är jordbrukets exploatering en följd av arbetarnas exploatering och nära förknippad med produktionsförhållandena i industrin.

Under de fem åren efter klasstriderna i Polen 70-71 har arbetarnas löner stigit med 40% vilket har inneburit en ökad köpkraft och därmed också en större efterfrågan på livsmedel. Prisstoppet har kostat staten miljarder zloty (1975 uppgick prissubventionerna till 100 miljarder zloty). Det var därför nödvändigt för Gierek-regimen att höja livsmedelspriserna. I juni i år kom beslutet. Köttet skulle höjas med 70%, smöret med 50% och sockret skulle gå upp med 100%(några exempel bara).

RÖDA FANOR

De enorma prishöjningarna blev dock för mycket för arbetarklassen. Den 25 juni startade en våg av strejker. I arbetarförstaden Kadom startade arbetarna på vapenfabriken Walther en marsch mot stadens centrum. Under hela vägen slöt arbetare från andra fabriker upp. Man gick med röda fanor och banderoller till tonerna av Internationalen. Demonstrationen gick till partilokalen, där man vägrades att få tala med Partiets förstesekreterare, vilket resulterade i att arbetarna tog sig in med våld och började förstöra inredningen. På väggarna målades paroller, "Ned med förrädarnas parti" och som kronan på verket satte man eld på lokalen.

Hela staden var vid middagstid i uppror och regeringen tvingades ingripa med militär. 30 flygplan med vapen och soldater flögs till Radom. Polis och säkerhetsmilis sattes in. Efter våldsamma strider på gatan, där arbetarna byggt barrikader, hade militären vid 23-tiden på kvällen lyckats återställa ordningen. Massarresteringar hade då ägt rum, många var skadade och enligt den tyska tidskriften "Die Zeit" hade militärens agerande kostat 17 arbetares liv (enl. officiellt håll 2).

Omfattningen av strejkerna i övrigt är svår att bedöma. De uppgifter som kom ut de första dagarna var få och knapphändiga. Enligt dessa skulle omfattningen på demonstrationerna och strejkerna varit mycket liten och det skulle ha varit en lätt match för regimen att upprätthålla ordningen. Regeringen skulle också ha handlat med försiktighet, den repressiva apparaten skulle i mycket liten utsträckning ha ingripit.

Av vad som senare framkommit är detta inte sant. Enligt den franska tidningen "Le Monde" och uppgifter i västtysk press skulle omfattande strejker och demonstrationer också ha ägt rum i sex eller sju andra städer, bl a Plock, Poznan, Wrocnac och på flera in-

dustrier i Warschawa. Arbetarna på smedjan Karol-Swierczewski och transistorfabriken TEWA skulle enligt Le Monde ha gått ut i strejk, vilket skulle innebära minst 15 000 arbetare bara i Warschawa.

BRÖT UPP RÄLSEN

På andra ställen lär 5 000 traktorarbetare ha brutit upp rälsen och barrikaderat dessa så att man hindrat regeringen från att göra militära förflyttningar med tåg. Enligt västeuropeiska nyhetsbyråer och rykten i Tjeckoslovakien och Östtyskland hade dessutom Sovjetiska trupper koncentrerats till gränsen mot Polen.

Strejkernas och demonstrationernas omfattning bekräftas också mer eller mindre av det faktum att redan samma kväll, den 25:e juni, framträdde regeringschefen Pjotr Jaroszewicz i TV-rutan där han i ett kort tal klargjorde att man tills vidare skulle uppskjuta prishöjningarna. I och med det tog oroligheterna slut för denna gången.

Vad har då dessa spontant uppkomna strejker och demonstrationer lärt de polska arbetarna?

Arbetarklassen har med klasstriderna 1970-71, strejkerna hösten 74 och händelserna nu senast fått ett brett medvetande om det polska kommunistpartiets falskhet, och om hela systemets karaktär. Man har också fått en del praktik ifrån upprättande av strejk- och arbetarkommiteer. Arbetarna har o också fått en klar bild om mellan vilka strider kommer att stå. Både under k[illegible]ampen 1970-1971 och händelserna 25 juni i år har arbetarklassen stått som ensam klass mot förtryckarna, byråkratklassen. Nästan inga intellektuella har slutit upp på arbetarklassens sida.

Händelserna har också visat att arbetarklassen står i centrum, och att det är möjligt för den att ta upp kampen om samhällsmakten. Tyvärr lyckades man inte samordna aktionerna kring 25 juni, vilket gjorde att de inte heller blev så omfattande som de kunde blivit. Anledningen till det kan man kanske se i den tystnad som omgärdade händelserna. Inte ett ljud kom ut i varken radio eller TV-etern. Tidningarna skrev i bästa fall någon rad om det inträffade, men absolut inte mer. Folk som varit i Polen vid tidpunkten för oroligheterna säger sig inte ha hört ett ord om händelserna. Regeringens taktik är att tysta ner alla uppror och strejker.

BRUTUS

USA: 120 000 I VILD STREJK

Den 16 juli beslöt en domare i Charleston, West Virginia, att döma en lokalavdelning av United Mine Workers för "illegal arbetsnedläggelse". Den lokala klubbens 213 medlemmar dömdes till motsvarande 225.000 kr i böter, plus 125.000 kr per strejkdag! (Om böterna verkar höga? Tänk på att riksdan nu har beslutat om obegränsade strejkböter också här i Sverige!)

Arbetarnas svar på denna attack från staten blev fortsatt strejk! Och inte heller nu hade man fackföreningen med sig. Men med sig fick man andra kolgruvearbetare. Efter fyra veckor var 120.000 arbetare ute i vild strejk. Detta innebär att i praktiskt taget alla kolgruvor öster om Missisippi har arbetet upphört.

Kapital mot arbete i dagens USA: Polis på väg för att slå ned en demonstration av strejkande el-arbetare.

Kraven är inte främst av ekonomiskt slag, utan politiskt. Arbetarna kräver att alla domar mot gruvarbetare som gått ut i vild strejk upphävs. Dessutom kräver de att arbetsköparen garanterar att i fortsättningen inga strejker kommer att föras inför domstol.

takter som militanta gruvarbetare haft med varandra lokalt, de som har stått i spetsen för den dagliga kampen i gruvorna.

Överallt har möten och demonstrationer hållits, strejkkommittéer valts. Den 6:e augusti valdes en central, nationell strejkkommitté med demokratiskt

hot av den centrala fackbyråkratin. Facket arbetar aktivt för en återgång bl a genom att försöka splittra upp strejkfronten. Men flera lokala "informationsmöten" där man skulle försöka få de mest tveksamma att återgå, har tagits över av arbetarna och förvandlats till strejkmöten. Facket hotar

som om fackets ledning stödde den, och därför slöt många lokala klubbordföranden upp i strejken. Men vartefter som strejken spritt sig, och förbundsledningen dragit igång sin "åter till arbetet"-kampanj, har även de lokala fackföreningsledarna avslöjats.

När de upptäckte att de inte längre hade stöd uppifrån för strejken, har de lokala fackföreningsledarna också manat till återgång - och i några fall, lyckats med sitt uppsåt.

Så har då linjerna klarnat i strejken. På den ena sidan arbetsköparen, de statliga domstolarna och hela fackliga apparaten. På den andra kolgruvearbetarna.

När detta skrivs, efter fem veckors strejk, är utgången ännu oviss. En delseger har nåtts, den dom som utlöste strejken har upphävts. Men kampen fortsätter för en fullständig seger. Och även om det skulle lyckas arbetsköparna och facket att genomdriva återgång, så har arbetarna vunnit något väsentligt. Det är insikten om vilka som står emot dem - och att det är de själva som más-

VÄNSTERN I VALET OCH KVALET

Att Förbundet Arbetarmakt inte ens haft planer på att ställa upp i val vet du säkert. Men vad gör de andra "vänsterorganisationerna"? Någon funderar kanske på att rösta på något av vänsterpartierna. Inte för att man har några illusioner om riksdagen, men som en protest... Vi ska här nedan (för första gången i tidningens historia) titta lite närmare på den svenska vänstern, samt redogöra för hur FAM skjiljer sig från de andra organisationerna.

Gemensamt för hela vänstern utanför FAM är att de antingen själva ställer upp i val eller att de stödjer något annat parti. De bidrar därför alla till att sprida parlamentariska illussioner, även om också alla, mer undanskymt, förklarar att socialismen inte kan gemomföras genom beslut i riksdagen.

Alla är de också, i större eller mindre utsträckning, anhängare av idén om Partiets kontroll över statsapparaten under Socialismen. Denna teori, leninismen, har i historien visat sig i bl a bolsjevikernas nedslående av arbetarklassens kamp i Sovjet, från ryska revolutionens seger och framåt. Den visar sig idag i Kina i maoismens undertryckande av arbetarklassen.(1)

Leninismen medför också en felaktig syn på fackföreningarnas roll i kampen för socialismen. Samtliga andra vänsterorganisationer tror att det går att göra fackföreningarna till kamporganisationer (möjligen med undantag för Förbundet Kommunist, som har en vacklande inställning till facket).(2) FAM menar att fackföreningarna är en del av det kapitalistiska systemet, och som sådana kommer de att spela en kontrarevolutionär roll i en revolutionär situation. Vi menar att den enda revolutionära massorganisationen är arbetarråden. (3)

VPK HÄMMANDE

VPK upplevs väl som det främsta alternativet av många som vill markera en radikal inställning i valet. Men vi menar att VPK är klart *anti*socialistiskt och på sikt kontrarevolutionärt. Ännu två månader efter det att de polska arbetarna rest sig mot den byråkratiska härskarklassens försök att förstärka utsugningen har man *inte ens kommenterat detta i VPKs press*. Istället har man på den internationella "kommunist"-partikongressen i Berlin uttryckt sitt stöd för partierna i östeuropa och därmed för byråkratiskt förtryck och utsugning.

Vidare har VPK i princip stött det nedtryckandet av flera uppror mot härskande klasser och reaktionära regimer runt världen. Detta bara för att Kina sett fördelar i att ha bra kontakter med dessa regimer. Exempel på detta: Bangladesh 1971, Ceylon 1971, Sudan 1972, Ungern 1956, Iran idag.

- Samman orsak - stödet till Kinas utrikespolitik - har lett till att man motsatt sig bojkotten av den "legitima" regimen i Chile - SKP deltog inte i Båstadmanifestationen förra året. Man har ställts utanför den största anti-imperialistiska organisationen - Chilekommittén.

SKP FÖRDUNKLAR

- I Angola stödde man de av USA och Sydafrika styrda organisationerna UNITA och FNLA - samtidigt som man förkastade MPLA för att de accepterat stöd från Kuba och Sovjet.
- Man talar för att stärka den svenska borgarklassens försvar och nödvändigheten att förbereda det svenska folket för ett krig mot Sovjet.
- Den stalinistiska idén om folkfronten - samarbete med "progressiva borgerliga partier" i en front för att vinna regeringsmakten - visar sig också hos SKP. Trots denna teoris historiska misslyckande i Frankrike och Spanien 1936, och i Chile 1973 förespråkar man denna strategi bl a för Spanien idag.
- SKP har också lyckats göra bort sig i den svenska musikrörelsen som växt fram fram de senaste åren. Detta beror bl a på den grundläggande felaktiga synen på kulturen som man har. "För en folkets kultur" menar man utan att tänka på att folket består av klasser - och att under kapitalismen den dominerande kulturen alltid är den härskande klassens kultur. Så har man t ex inte förstått att ta upp frågan om musikens passiviserande eller aktiverande roll, utan endast dess progressivitet, dvs hurpass väl texterna ansluter sig till SKPs program.

Slutsatsen blir att SKP (tillsammans med MLK och KEG) är den maoistiska byråkratins agentur i Sverige, och att deras huvudsakliga insats består i att fördunkla klassmotsättningarna till förmån för en reaktionär nationalism. Att de kritiserar Sovjet kan inte uppväga detta, då kritiken baserar sig på en felaktig analys att Sovjet skulle vara statskapitalistiskt. Partiet förespråkar nationellt krig istället för internationell revolution.

MOTARBETAR KAMP

Även inrikespolitiskt spelar VPK en hämmande roll på arbetarkampen. Överallt där man nått positioner i facket agerar partiets medlemmar på samma sätt som sossarna och motarbetar all självständig kamp. Alla som tagit del av händelserna kring gruvstrejken 1969-70 känner väl till exempelvis Ture Rantatalos förrädiska roll.

I de senaste två årens stora frågor på arbetsplatserna, §32-utredningen och löntagarfondsdiskussionerna har VPK visat sin inkompetens. Kritiken mot §32-lagens (lagen om medbestämmande i arbetslivet) arbetarfientliga inriktning har från VPK:s sida varit svag och kommit sent. Uppbackningen av sossarna ("arbetarregeringen") förhindrade väl alltför hårda ordalag.

I frågan om löntagarfonderna dröjde det länge innan VPK:s inställning blev klar. När Werner till slut tog bladet från munnen visar det sig att partiet stöder fonderna, om än kritiskt.

VPK OCH SOCIALISMEN

Orsaken till att VPK hamnat så fel är att partiet inte har någon klar uppfattning om varken vad kapitalism eller socialism är för något. Man inbillar sig att "arbetarkontroll" över kapitalistiska företag, kooperativa företag och statligt ägda företag har nånting med socialism att göra. Partiet ser inte att även om vi avskaffar kapitalisten och ersätter VD med fackstyrelsen - så har vi fortfarande ett kapitalistiskt företag! Företagen är beroende av marknaden - och av att konkurrera och att maximera profit : att utsuga arbetarna.

Det som vi nämnt här, och VPKs agerande i övrigt visar att VPK är ett reformistiskt, socialdemokratiskt parti - och därför inte nåt "alternativ" till sossarna.

MAOS PARTI, SKP

SKP, Sveriges kommunistiska parti, ser som föredöme Maos Kina och Stalins Sovjet. Med sådana förebilder är det inte konstigt att man hamnnar så snett i politiken som SKP lyckats med under de senaste åren:

- Uppslutningen kring Kinas utrikes-

KFML(R)

KFML(r), Kommunistiska Förbundet marxist-leninisterna (revolutionärerna) ställer endast upp i kommunala val denna gång. KFML(r) har samma fel som SKP bara det att uppslutningen kring Stalins Sovjet är i samma grad större som stödet till Kinas utrikespolitik är mindre. Man är också den mest sekteristiska organisationen. Ingen kamp som inte leds av KFML(r) är bra nog.

TROTSKISMEN, KAF

KAF, Kommunistiska Arbetarförbundet, trotskisterna, har hittills i valkampanjen lyckats förklara att man har Kuba och Vietnam som föredömen, om än "kritiskt". Kritiken skulle kanske gälla dessa regimers hänsynslösa undertryckande av trotskismen och all annan opposition från såväl arbetarklassen som intellektuella? Man har också förklarat att man hoppas på framgång för vår "arbetarregering i valet". Överhuvud upptar en antiparlamentarisk och revolutionär propaganda en väldigt liten och undanskymd plats i KAFs press. Den kan inte på långt när uppväga de illussioner om parlamentarismen man sprider omkring sig via presskonferenser, dagspress och Radio-TV. Men vi är inte enbart kritiska mot KAF för att det deltar i valet. Förutom de inledningsvis nämnda skillnaderna, plus leninismen och fackförenings-frågan finns en del andra, t ex vår syn på de sk socialistiska staterna. KAF menar att det i Sovjet är arbetarklassen som är den härskande klassen, att det råder "proletariatets diktatur". Visserligen är "arbetarstaten" "byråkratiskt deformerad", och en "byråkratiskt degenererad del av arbetarklassen" har tillvällt sig makten. Detta ska ordnas upp via en "politisk revolution", att man avsätter byråkratin och ändrar på styrelseformerna.

Vi menar istället att den centrala byråkratin i Sovjet, Östeuropa och Kina utgör en härskande klass, statsbyråkratin. Denna utsuger arbetarklassen genom sin kontroll av den planerade ekonomin. Vi kallar detta system för ett "statsbyråkratiskt produktionssätt". M.a.o. en ganska avgörande

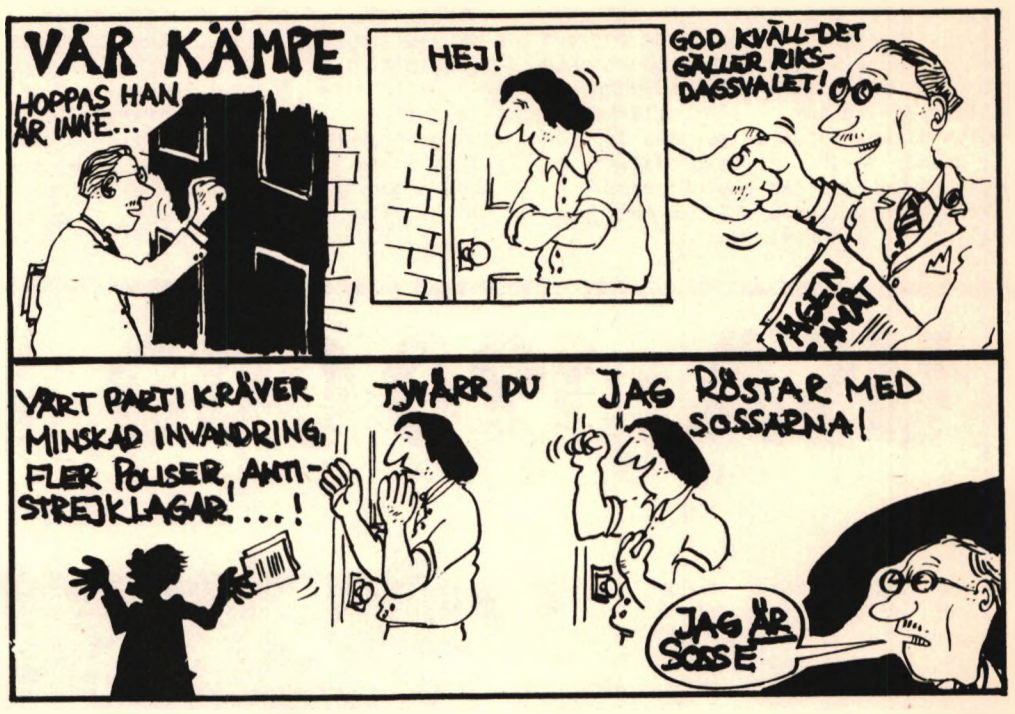

» » »

ENDA VALET: REVOLUTION!

Nyligen presenterades en undersökning gjord av Statistiska Centralbyrån. Den hade bland annat frågor om vad som "utgör det största hotet mot mänskligheten". Inte för att vi vill ge alltför mycket för sådana här undersökningar, men en sak kan vi fastna för.

Det som upplevdes som största hotet mot mänskligheten var kärnvapen. Därnäst kom kärnkraftens utbyggnad. Saker som arbetslösheten och miljöförstöringen var också viktiga. Dessutom visade undersökningen att 80% av de tillfrågade var beredda att sänka sin levnadsstandard för att få "leva i en värld där världens resurser är mer rättvist fördelade".

Vi tror att denna undersökning träffar ganska rätt vad gäller saker som bekymrar människor. De saker som undersökningen nämner tillsammans med t ex avfolkning/storstadsproblem, inflation m fl är de stora problem som engagerar folk.

INGET HÄNDER

Men alla dessa saker har någonting annat gemensamt, än att de allmänt upplevs som problem. De har existerat en längre tid, och inget tycks göras för att förhindra dem. Trots att en majoritet av sveriges befolkning är emot kärnkraft (enligt andra opinionsundersökningar) stoppas den inte. Trots att alla partier talar om "arbete åt alla" så har det alltid existerat arbetslöshet. Och vem gillar krig?

Nej, det tycks vara så att partierna och riksdagen antingen inte vill göra något åt dessa problem eller inte kan göra något åt dem. Vi menar att bådadera är fallet.

PROFITEN AVGÖR

Under kapitalism, vilket är det ekonomiska system som dominerar västvärlden sker produktionen inte främst efter vad människor önskar. Istället är det profitens storlek som avgör som ska tillverkas och hur det ska gå till. De som har makten i företagen tänker inte: "Människor behöver kroppsdeodoranter med granskogsdoft jag tillverkar det." Iställer görs ekonomiska kalkyler av vad som kan säljas för att göra maximal vinst - och om folk inte vill ta sakerna, så skapas en efterfrågan genom reklam.

Produktion för profit tar inte hänsyn till miljön, varken utanför eller innanför fabriken. Inte förrän den hotar produktionen och samhället som helhet - då ingriper staten med lagar. Vidare är arbetslösheten ett villkor för att kunna hålla lönerna nere. Avfolkningen av landsbygden är ett resultat av kapitalismens koncentrering. Satsningen på kärnkraft betingas dels av vissa företags vinstintressen inom reaktorindustrin, dels av industrins ständiga expansion som leder till allt större energiuttag. Konkurrensen om råvaruområden och marknader leder slutligen till krig stater emellan.

MAKTEN HOS ETT FÅTAL

Det är alltså den kapitalistiska ekonomins lagar som bestämmer villkoren för utvecklingen. Makten över samhället ligger endast till en liten del i företagens händer - och än mindre i riksdagens. Statens uppgift är att lösa motsättningarna mellan olika kapitalgrupper - och att se till att samhället inte går under i klasskamp. Denna klasskamp pågår ständigt mellan de som drar nytta av systemet, borgarklassen, och de som utsugs och förtrycks - proletariatet.

Det är alltså inte "folket" som har makten - för i så fall borde ju "folket" rättat till de missförhållanden som de är medvetna om enligt t ex den undersökning som vi refererat till. Men såhär i valtider vill ju alla partier ha oss till att tro att vi kan förändra nåt genom att rösta på dem. Partierna försöker sprida *parlamentariska illussioner*.

AKTIVT DELTAGANDE

För att kunna lösa de problem som vi känner angelägna måste vi skapa ett samhälle som vi kan kontrollera - inte ett som kontrollerar oss. Detta samhälle är det socialistiska. Där är den kapitalistiska anarkin i produktionen, ersatt med en planekonomi, som arbetarklassen handhar. I ett sådant samhälle kan vi börja ta itu med och angripa det "hot mot mänskligheten" som kapitalismen frambringat. Under socialismen bestämmer vi själva vad som ska produceras - och inte kapitalisternas intresse av profit.

ENDA VALET- REVOLUTION

Lika lite som de grundläggande problemen i vårt samhälle kan lösas genom riksdagsbeslut, lika lite kan socialismen genomföras genom riksdagsval. Orsakerna är:

-Borgarklassen, vilken är den klass som drar nytta av kapitalimen kommer inte att ge upp frivilligt. Många historiska exempel finns på, att när arbetarklassen varit på väg att genomföra socialismen genom parlamentet, så har borgarna avskaffat den parlamentariska demokratin. Kuppen i Chile är det senaste exemplet på detta. Alla militärdiktaturer är exempel på att besluten inte kan fattas i riksdagen. Riksdagens funktion är bl a samma som gevärspipans: att hindra arbetarklassen att gripa makten.

SOCIALISM

-Socialismen innebär inte bara planekonomi. Den innebär hela klassens aktiva deltagande i beslutsfattandet, i samhällets skötsel. Socialismen är *inte* något parti som styr "i arbetarnas intresse". Detta självständiga agerande från klassens sida kan inte åstadkommas genom några direktiv. Arbetarklassen måste lära sig det självt, genom att bygga upp det socialistiska samhället. Därför går vägen till socialismen inte över riksdagen, utan genom klasskamp. Socialismen upprättas genom arbetarklassens mobiliserande till en revolution, där den upprättar sina egna organ, *arbetarråden*. I varje historiskt tillfälle när arbetarklassen har gått till kamp för socialismen har den formerat råd, på industrier och i bostadsområden. Samordningen av dessa råd till centrala organ innebär uppbyggandet av den proletära statsapparat som kan vara instrumentet för människans frigörelse från såväl det ekonomiska som det kulturella förtrycket.

Det råder idag i alla kapitalistiska länder en diktatur, *kapitalets diktatur*, eftersom det är tillväxten av kapital som till fördel för fåtalet, bogarklassen, bestämmer utvecklingen. Under socialismen kommer det att vara den tidigare förtryckta klassen, arbetarklassen, som dikterar villkoren för samhällsutvecklinge. Därför talar vi om *proletariatets diktatur*.

SOM FÖRUT

Eftersom borgarklassen kommer att sitta vid makten efter valet, precis som den gör nu före, oavsett vilka partier som har majoritet, finns ingen anledning för revolutionärer att lägga sig i kampen partierna emellan. Tvärtom måste vi arbeta för att motverka de illusioner om parlamentarismen som sprids under valet. Därför bedriver Förbundet Arbetarmakt en antiparlamentarisk kampanj under parollen:
INGA DRÖMMAR OM RIKSDAGEN - SOCIALISM GENOM KLASSKAMP!

---

skillnad till trotskisterna.

FK, STÖDTRUPP

Men man behöver ju inte ställa upp i val för att sprida myter om "arbetarregeringen" och parlamentarismen. FK, Förbundet Kommunist, har lyckats visa detta. Efter att med knappast möjliga majoritet på sin kongress fattat beslut att stödja VPK i valet har FK kommit att agera som en stödtrupp till sosseregeringen. FKs mest synliga framträdande inför valet, i alla fall det som når flest människor kommer troligen att bli Anders Carlberg/Arne Gerdners artikel i Aftonbladet 16/8. I artikeln upprepas alla de vanliga socialdemokratiska klyschor om vad som kommer att hända om VPK trillar ur riksdagen och "borgarna" kommer till makten. Argumenten har vi bemött tidigare (AM 5/76 och pamfletten "Valskådespelet"). I artikeln finns inte ett ord av kritik mot sossarna eller VPK. Inte ett ord som antyder något tvivel på att socialismen kan erövras via valsedeln! Carlberg & co har för tiodubbelt fler personer än "arbetarregeringen".

TILL HÖGER

FK:s ställningstagande i valet markerar höjdpunkten hittills på den utveckling från en någotsånär revolutionär linje för 3-4 år sedan. Förutom uppgivelsen inför parlamentarismen, har FK uppgett kritiken av leninismen och intagit en traditionell syn på partiet. Man har frångått sin tidigare linje om uppbygget av självständiga arbetarkommittéer till förmån för intervention i facket. Tonen mot Kina har blivit försonligare osv.

Med den senaste artikeln i Aftonbladet frågar man sig om inte FK är på väg tillbaka till fadershuset VPK...

FAM

Efter denna korta och översktiga genomgång av den svenska vänstern finner vi att Förbundet Arbetarmakt är

- den enda organisation som förkastar propaganda,
- den enda organisation som förkastar idén om erövring av de inomkapitalistiska fackföreningarna, utan istället propagerar för arbetarklassens självständiga organisering,
- den enda organisation som avslöjar Kina, Sovjet och Östeuropa som "nya" klassamhällen, där arbetarklassen förtrycks av en härskande klass av statsbyråkrater, inom ramarna för det statsbyråkratiska produktionssättet,
- den enda organisation som förkastat såväl reformism som leninism och istället söker utveckla en konsekvent proletärt revolutionär politik.

NOTER:

1) Se tex AM nr 6-7/76 "Arbetarkampen under kulturrevolutionen."
2) KFML(r) som länge upplevts som klart "anti-fackligt", har i ett förslag till kommunistiskt partiprogram förklarat att ur arbetarklassens kamp "kommer en ny fackföreningsrörelse att växa fram, en verklig arbetarnas kamporganisation."
3) Mer om synen på fackföreningarna i Herman Gorters pamflett: "Öppet brev till kamrat Lenin (Arbetar-

VAL-SKÅDESPELET

är namnet på en pamflett som vi gett ut för att användas i den anti-parlamentariska agitationen. Ur innehållet:

DEN BORGERLIGA DEMOKRATINS UPPKOMST

KVÄVD REVOLUTION - RÖSTRÄTTSREFORMEN 1918

REFORMISMENS OMÖJLIGHET

MYTEN OM ARBETARREGERINGEN

REVOLUTIONÄRER I PARLAMENTET - FINNS DOM ?

ERFARENHETER FRÅN SPANIEN OCH CHILE

NÅ, HUR SKA VI HA DET DÅ ?

Pamfletten kostar 5:- , och beställes genom att pengarna insättes på ARBETARPRESS postgiro 88 66 51 - 9 . Vid beställning av 5 eller fler är priset 4:-.
Förbundet Arbetarmakt har också producerat ett flygblad som tar upp vår syn på valet utifrån aktuella kampfrågor för arbetarklassen. Flygbladet är på 4 A4 sidor i offset. Det kostar 0:10 styck och beställes också genom att sätta in pengarna på

KLASSAMARBETE OCH REFORMISM

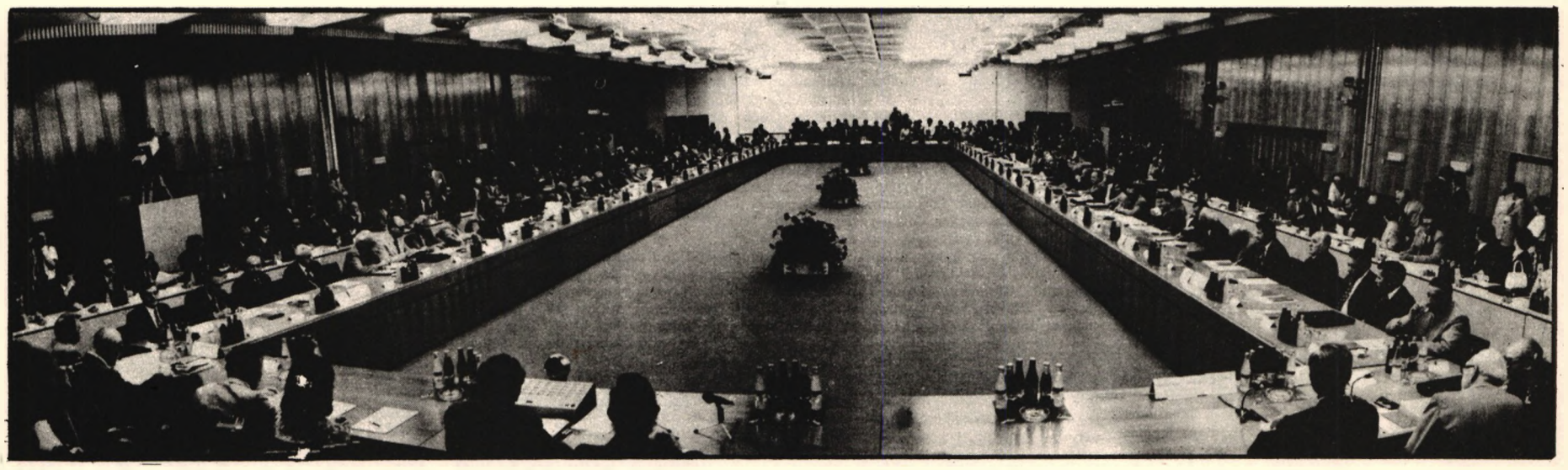

29 europeiska kommunistpartier håller konferens i Berlin.

Den spanske kommunistledaren Santiago Carillo sa i sitt tal på de 29 europeiska kommunistpartiernas konferens i Berlin i somras: "Vi är övertygade om att kapitalismen har nått ett stadium där de materiella grundvalarna för språnget till ett socialistiskt samhälle mognat fram, samtidigt som insikten om socialismens nödvändighet inte bara kan hänföras till en begränsad proletär förtrupp, som under andra epoker har monopoliserat den insikten, utan också till arbetets och kulturens samlade krafter, till mycket breda sociala kretsar."

Vi är visserligen överens med Carillo om att världskapitalismen befinner sig i en kris, men vår mening är att den ännu kan söka sig nya lösningar, former för att modernisera och stabilisera ekonomin. Det språng mot ett socialistiskt samhälle som Carillo och de övriga s.k.kommunistpartierna i södra Europa syftar på är helt enkelt de stora framgångar som Frankrikes KP och det italienska KP haft i valen. Och slutligen går den "klassanalys" som Carillo och de övriga kommunistpartierna är överens om, tillbaka på en slags folkfrontsstrategi mot monopolkapitalet, med vars hjälp man vill uppnå ett ekonomiskt och socialt oberoende från det internationella kapitalet och stabilisera den nationella ekonomin med hjälp av inhemska kapitalister.

Med hjälp av "alla demokratiska krafter", inbegripet "allt bredare katolska grupper, medlemmar i andra kristna samfund och troende av andra konfessioner"(citat ur kommunistkonferensens dokument) ska man under denna ekonomiska stabiliseringsperiod genomföra reformer i god demokratisk ordning, dvs i kraft av sin parlamentariska styrka, tills man är mogen för den sista stora "reformen": socialismens genomförande.

Denna klassamarbetspolitik är ingenting nytt i den kommunistiska rörelsens historia. Efter andra världskriget, då bl a franska KP satt med i en koalitionsregering, uträttade man bl a följande: man hyllade de franska trupperna i Sydostasien för att de upprätthöll Frankrikes fredliga närvaro och spred civilisation. När det kom till omröstning om krigskrediterna för Vietnam och kolonialkriget där-47, lade ledamöterna från KP ner sina röster, medan KP:s ministrar röstade för - för att bevara regeringens enhet. Och krediterna gick igenom. Man gick ut och propagerade mot lönenedfrysningen - som tack vare den ständiga inflationen drabbade arbetarklassen svårt - men man utnyttjade inte sin styrka för att göra något åt den. I stället visade enskilda kommunister i fabrikerna vägen genom att införa något slags elitarbetarsystem och på så sätt höja produktionen! Man var naturligtvis känslig för rörelser och missnöje hos arbetarklassen, men försökte begränsa aktionerna till sådana som inte hotade att gå utanför ramen för det kapitalistiska systemet. Ett typiskt exempel på detta är Kommunistpartiets inställning då det fanns stämningar för total strejk (poststrejken 46).

Det gemensamma dokumentet som de 29 kommunistpartierna har undertecknat heter "För fred, säkerhet, samarbete och sociala framsteg i Europa". Grundläggande är den antimonopolistiska "demokratiska" kampen. Men vi har inte på något ställe kunnat finna formuleringar om klasskamp eller klasstrider. Detta är ganska naturligt, eftersom strategin bygger på allianser mellan "arbetare, bönder och jordbruksarbetare, mellanskikten, vetenskapens och kulturens representanter, kvinnor, ungdom, alla progressiva, demokratiska och fredsälskande krafter och rörelser, de demokratiska massorganisationerna..."

Denna strategi är alltså inget nytt i den kommunistiska rörelsens historia, inte heller synen på parlamentet och på den *demokratiska kapitalismen*. De framgångsrika kommunistpartierna organiserar också sen gammalt småborgerliga skikt men också små och mellanstora kapitalister som därigenom får sin försäkring om att deras kategori företag skyddas.

FREDLIG SAMEXISTENS

Den av SUKP utarbetade principen för fredlig samexistens har de 29 partierna skrivit under på. Det skulle innebära, om vi rätt förstått det floskelrika språket, att man genom en konsekvent avspänningspolitik, där man bekämpar kapprustning speciellt inom kärnvapenområdet (men tillåter varje stat som så önskar att använda kärnenergi för fredliga ändamål), "kan utveckla ömsesidigt fördelaktigt ekonomiskt samarbete mellan alla europeiska stater *oavsett* deras ekonomiska och sociala system(vår kursiv.)" Denna militära och ekonomiska avspänning skulle föra med sig en politisk stabiliseringsperiod under vilken de "demokratiska krafterna" skulle få tid att utvecklas och reformer genomföras tills det är dags för att i lugn och ro rösta fram socialismen! När det gäller internationella "problem" fäster man stor vikt vid FN och dess roll vid "utvecklingen av samarbetet och förståelsen mellan staterna för stärkandet av säkerheten och för skapandet av en varaktig fred i världen." Ekonomiska bojkottaktioner kan det alltså inte bli tal om som vapen mot reaktionära regimer!

SJÄLVSTÄNDIGA PARTIER?

Den ideologiska och strategiska grundsynen är gemensam hos dessa 29 kommunistpartier, vill vi hävda. Men i borgarpressen framställdes konferensens resultat som "historiskt" eftersom speciellt de sydeuropeiska kommunistpartierna hade tvingat SUKP till eftergifter. Om man tittar på dokumentet från Moskvakonferensen 69 och gör en jämförelse med Berlinkonferensens dokument kan man konstatera att det marxistiska *språkbruket* är borta, vilket får tolkas som en eftergift åt de västeuropeiska partiernas allt mer öppna klassamarbetslinje - eller masslinje, som Ny Dag föredrar att kalla den. Vad som skiljer de båda dokumenten åt är att 69 enades man med reservationer från t ex VPK och IKP, om en total analys av världsläget, medan man 76 enas om aktionsenhet i frågor som 1. avspänningspolitiken, 2. synen på fascismen, demokratin och det nationella oberoendet, 3. ömsesidigt fördelaktigt samarbete och 4. fred, säkerhet, nationellt oberoende och sociala framsteg i hela världen. Skillnaden är hårfin.

Det är möjligt att SUKP som ideologiskt centrum har fått sig en knäck, men det är ännu troligare att den parlamentariska situationen för de sydeuropeiska kommunistpartierna har tvingat fram denna "självständighet". Vi minns ju hur Hermansson vid inmarschen i Tjeckoslovakien 68 en månad före valet tvingades göra ett uttalande i Dagens Eko om att VPK krävde att den svenska regeringen skulle frysa ner relationerna med Sovjet. Det räckte i alla fall inte till för att behålla rösterna, utan partiet rasade ner till 3,6%. Många VPK-byråkrater darrade säkert inför möjligheten att Sovjets trupper skulle hjälpa till vid arbetardemonstrationerna i Polen i somras.

Det är de s.k. kommunisterna och socialisterna som kämpar om det reformistiska utrymmet i de industrialiserade länderna. Helmut Schmidts uttalande mot kommunisten i den italienska regeringen till de italienska socialisterna. I kampen om ledningen för reformismen är det en nödvändighet för kommunistpartierna att ha ryggen fri, dvs med kraft kunna hävda att de för en självständig politik. 33 år efter Kominterns upplösning kan de kanske göra det med framgång.

ARBETARPOLITIK OCH SOCIALISM?

Självklart har "folkfronten mot monopolkapitalet" inte något med kampen för socialism att göra. Inte vad vi menar med socialism: ett samhälle där arbetarna genom *sin* självständiga kamp har makten. Arbetarpolitik då? Ja, vi menar att *vissa* reformer kan gynna arbetarklassen, som krav på mötesfrihet under arbetstid och ekonomiska krav som gått igenom tack vare arbetarnas kamp.

Den revolutionära agitationen måste med kraft avslöja reformisternas klasssamarbetspolitik och att reformer *aldrig* kan leda till socialism! För detta krävs en socialistisk revolution, ett fullständigt krossande av den borgerliga staten och dess institutioner och upprättandet av en ny: DEN ARBETARSTYRDA RÅDSREPUBLIKEN.

MLE

Nixon och Bresjnev skålar för "fredlig samexistens".

Att läsa: Dokument från Moskvakonferensen 1969, APN
Ny Dag nr 46, 9.7-15.7
Birchall, Workers against mo-

CARVALHO– ARBETARNAS MAN?

Debatt om Portugal

●

När detta skrivs har dett gått ett par månader sedan presidentvalet hölls i Portugal. Soares och socialistpartiet(PS) har bildat en minoritetsregering Hans regering ämnar uppskjuta det program för nationaliseringar, arbetarkontroll och jordreformer som de sex tidigare provisoriska regeringarna före honom har föreslagit och till viss del börjat genomföra. De 680.000 hektar jord som lantarbetarna, främst i södra Portugal ockuperat, kommer att återlämnas till de forna ägarna. Hur detta i praktiken ska kunna genomföras, mot de militanta arbetarna i södern, är i dagens läge omöjligt att svara på. Ett hårt förtryck kommer dock att bli nödvändigt.

KONFRONTATION

Läget bland arbetarkommittéerna, jordbrukskooperativen och kvartersråden är just nu svåröverblickbart. Några större ingrepp från statens sida har ännu inte gjorts. Vi bör dock vara medvetna om att situationen inte kan accepteras hur länge som helst i en kapitalistisk stat. Arbetarnas självorganisering måste slås ner eller integreras i ett reformistiskt samhälle om utvecklingen inte ska leda till en öppen konfrontation mellan de båda huvudklasserna. Det senare är arbetarklassen idag för svag till.

Hur var läget innan presidentvalet? Den 25 november satte, och sätter, djupa spår i utvecklingen i Portugal. 100-tals radikala militärer fängslades och soldatrörelsen blev så gott som utraderad. SUV:s (Enade Soldater Segrar) styrka övervärderades. Den borgerliga staten slog också hårt mot "yttersta vänstern". Flera ledande medlemmar greps, åtal mot revolutionära tidningar, avskedanden av progressiva journalister osv.(Delar av vänstern gick under jorden)

TRÖTTHET OCH MISSMOD

Mot arbetarnas självorganisering var man försiktigare. Man var inte beredd att ta en öppen konfrontation med arbetarklassen som var medveten och relativt välorganiserad. Men detta var inte *huvudsidan* av läget under senvintern och våren i Portugal. Istället var det trötthet och *missmod* bland vänstern och de medvetna arbetarna. Högern hade *initiativet* och de socialistiska idéerna och självorganiseringen var tillbakapressade. Så utlystes val till presidentposten. Eanes på ena sidan som representant för borgarna och högermilitären. Denna kampanj (läs högervridning) måste arbetarna och och vänstern gå emot. Då dyker en man upp; Otelo Carvalho. Otelo, f d chef för säkerhetsstyrkorna COPCON och drivande i kuppen mot fascistregeringen den 25 november 1974. Luddig politiskt, och med ett icke imponerande förflutet från kolonierna. Men det var inte så arbetarna uppfattade honom, och det är där kärnan ligger. Han uppfattades som "en folkets man" som stödde arbetarnas självständiga kamp och organisering, och som stödde klassen utan att snegla åt något visst parti. Otelos kandidatur möjliggjorde en öppning för arbetarklassen och vänstern. Och detta är det viktigaste när vi bedömmer hur vi skulle ha agerat i presidentvalskampanjen. Här är det inte enbart av vikt att se till vad Otelos kandidatur i verkligheten ledde till utan hur det psykologiska "klimatet" var.

HUR SKA VI AGERA ?

Vad jag förstår är inte FAM motståndare till val till borgerliga församlingar grundat på andra analyser än vad som gäller i övriga frågor för att kunna ta ställning. Val kan alltså bedömas som alla andra frågor; är de förluster i medvetenhet som ett val till en borgerlig församling alltid innebär större än de strukturella (bl a materiella) fördelar man kan nå? Låt oss ta ett par exempel: Folkomröstningen om abort i Italien och en ev. kärnkraftsomröstning i Sverige.

I Italien anser jag det vara varje revolutionärs plikt att stödja och uppmana folk till att rösta för fri abort och mot en reaktionär lagstiftning. Det man förlorar i medvetenhet uppvägs av ett eventuellt nej till reaktion och för rätten till kvinnans självbestämmande över sin egen kropp. Skulle staten/borgarna ändå inte respektera omröstningen skulle detta ge revolutionärer ett utmärkt tillfälle att påvisa statens roll i ett kapitalistiskt samhälle. I en ev. beslutande omröstning om kärnkraft i Sverige anser jag

att t ex FAM bör stödja kravet för ett totalt stopp för all kärnkraft. Någon rådgivande omröstning kan vi naturligtvis inte acceptera.

Nu vet jag att det naturligtvis finns skillnader mellan en folkomröstning i en viss fråga och ett val till det borgerliga palamentet eller t ex val till en fackstyrelse. I de senare fallen anser jag att kraven måste vara mycket hårdare, analysen bättre och kunskaperna djupare. För att vi ska ställa upp eller uppmana att rösta måste valet ge den självständiga kampen och organiseringen en verklig öppning, en möjlighet att utvecklas.

Nu kan vi av naturliga skäl inte ha alla fakta som skulle behövas för att ta definitiv ställning till presidentvalet i Portugal. Vår bedömning görs efter de uppgifter vi kan få genom kontakter, artiklar i dagspressen och våra allmänna analyser. Naturligtvis måste revolutionärer i första hand försöka finna andra lösningar på borgarklassens blockering av arbetarkampen än val. Men i vissa lägen är dett mycket svårt, och jag anser, med de fakta jag har haft tillgängliga, att t ex PRP-BR gjorde rätt när man beslöt att stödja Otelos kandidatur. (Vi kan ju också tänka oss hur arbetarna skulle reagera på ett parti som utnämnt arbetarkommittéerna som det mest medvetna uttrycket för arbetarklassen, för att därefter anklaga arbetarna för omedvetenhet när de nominerar sin kandidat.

En annan sak är hur man, när man väl "gått in" i en valkampanj, skall agera. Fortfarande gäller ju vår allmänna antiparlamentariska linje: en röst på den eller den kandidaten kommer inte att lösa arbetarklassens problem, val till borgerliga församlingar leder alltid till en sänkning av medvetandenivån. Motarbeta personkult osv.

NÄR KAN VI RÖSTA ?

En revolutionär organisation kan och ska alltså ställa upp till val, eller uppmana till röstning på ett annat parti:

om arbetarklassen är hårt trängd och ett val kan leda till en väsentlig förbättring av arbetarklassens självständiga kamp och organisering,

om alla andra lösningar på borgarklassens "blockad" av arbetarkampen är omöjliga,

om de strukturella vinsterna bedöms som mycket större än de medvetandesänkande förlusterna,

om de revolutionära organisationerna behåller sin självständighet och i övrigt bedriver en antiparlamentarisk linje.

Portugalresenär

●

Den portugisiska "revolutionen" har utan tvekan satt myror i huvudet på de flesta politiska strömmningar, speciellt då vänstern.

Plötsligt var det militärer, en okänd reaktionär yrkesgrupp, som började tugga om "socialism", "direktdemokrati" och "folkmakt". Detta, plus den "antifascistiska" goodwill de skaffat sig, fick den största delen av den portugisiska "vänstern" (och även Förbundet Kommunist i Sverige) att ge ett öppet stöd till de "progressiva" militärerna, alliansen MFA-folket mm.

TILLHÖR EN ANNAN KLASS

En av de ledande figurerna i den portugisiska militärvänstern var Otelo de Carvalho, utnämnd till general och chef för säkerhetsstyrkorna COPCON av ingen mindre än Antonio de Spinola. Carvalho gjorde sig populär bland arbetarna genom att han lät sitt förband ställa upp till skydd för arbetare som ockuperade sina fabriker. Det var mycket sådana meriter som gjorde att han erhöll ett sånt starkt stöd från de mest militanta arbetarna i presidentvalet. (Han fick t ex över 40% av rösterna i den "röda" staden Setúbal.)

När kommunister tar ställning till frågan om parlamentarismen och ett eventuellt deltagande däri är det inte först och främst frågan om "förluster i medvetenhet" kontra "strukturella vinster", som kamrat "Portugalresenär" talar om, som ligger till grund för vår antiparlamentaiska hållning. Det är först och främst det faktum att parlamentet, den borgerliga statens hjärta, *tillhör en annan klass*, borgarklassen. Det är således inte bara frågan om att *taktiskt* ställningstagande som kan variera (à la FK och KAF) *utan en grundläggande klasståndpunkt*, ett grundläggande sätt att se på kampen mot kapitalismen som ligger till grund för vår antiparlamentariska hållning.

En parlamentarisk strid (mellen "höger" och "vänster") måste pga statens klasskaraktär och funktion som upprätthållare av klassamhället, *alltid* betraktas som ett inomkapitalistiskt käbbel om *metoderna* att utsuga arbetarna och hålla dem i schack med. (Privat- eller statskapitalism, genom öppet fascistiskt förtryck eller demokrati). Kampen i parlamentet står *aldrig* mellan kapitalism och socialism, eller mellan borgare och arbetare, utan bara mellan kapitalets olika politiska fraktioner.

Olika regeringar tillåter olika grader och former av arbetarkamp, och detta kan innebära vissa fördelar (eller nackdelar) för klassen, *men* detta gör eller "goda" utan att därför att metoderna för att behålla de kapitalistiska grundvalarna varierar.

Vid ett tillfälle kan det öppna våldet vara den enda utvägen, vid ett annat försöker man få med arbetarklassen på en statskapitalistisk "lösning".

AVSLÖJA CARVALHO

Otelo de Carvalho utgör ett bra exempel på det sista. I hans valprogram framgår det klart vilka hans "lösningar" är: nationaliseringar och "nationellt oberoende" istället för revolution och proletär internationalism. Det är i denna skuta den portugisiska vänstern med PRP i spetsen har hoppat. Trötta på desillusioneringen och kontrarevolutionens frammarsch försöker man ta första bästa figur och göra honom till symbol för en ny massmobiliseringsvåg. *Men för vad?* För nationaliserade företag? Eller stöder man Otelo för "något annat" än det han säger sig stå för? Helt säkert vill man gå mycket längre än Otelo i sitt program. Men hur fan kan man då som revolutionär organisation gå ut och mobilisera för en sån figur och ett sånt program ? Är det inte viktigare och mycket riktigare att att man som revolutionär, när de kampberedda arbetarna tenderar att stödja en *borgerlig* vänsterpolitiker och när han dessutom hotar att bli en symbol för massmobiliseringar och "folkmakt", går in för att *avslöja* Otelo.

Alla tendenser i klassen till förlitande på borgerliga militärer och politiker måste bekämpas av kommunisterna. Inte genom att "anklaga arbetarna för omedvetenhet" som "Portugalresenär" tror att vi skulle göra, utan genom revolutionär propaganda. (Inte fan går vi ut och kallar de svenska arbetare som röstar med sossarna eller VPK för "idioter", det är väl inte med såna fraser man vinner klassen för de självständiga kampens politik. Va?)

Som kommunister söker vi inget substitut för den självständiga arbetarkämpar för. Vi inser helt och fullt att det inte finns några lösningar inom det rådande samhällets ramar, därför stödjer vi inte heller några kandidater som försöker ställa upp på samhällets villkor och som på något sätt försöker kanalisera missnöjet och kampen in i de rådande institutionerna.

"Resenären" nämnde abortomröstningen i Italien som ett exempel på röstning där det vore en plikt för revolutionärer att rösta. Det håller jag med om. Frågan är så konkret och viktig att det knappast kan skapas några illusioner om någonting om man uppmanar folk att rösta i en sådan fråga. En sådan konkret fråga handlar ju inte heller direkt om vad parlaments- och presidentvalen i olika länder ska föreställa att göra: nämligen val mellan samhällssystem eller djupgående förändringar av samhället och dess maktstruktur, och har därigenom liten möjlighet att mystifiera arbetarklassen.

SKENLÖSNINGAR

En revolutionär organisation ställer aldrig upp till val till den borgerliga maktapparaten. Den uppmanar (om möjligt) ännu mindre till röstning på borgerliga kandidater typ Otelo eller på sossepartier, som bara kan fylla följande funktioner: stärka tron inom klassen på att andra än arbetarna själva kan genomföra socialismen, avväpna klassen (à la Allende), söka knyta upp klassen till skenlösningar typ nationaliseringar. På den revolutionära organisationen vilar istället den tunga upgiften att avslöja *alla* kapitalets politiska fraktioner och *alla* skenlösningar och att söka mobilisera arbetarna för den självständiga kampen, för den *verkliga* socialismen.

Inte en man, inte en röst till de borgerliga parlamenten!

Extremisten

KONSUMERA DEJ LYCKLIG!

opium för folket

I vår serie OPIUM för FOLKET tar vi denna gång upp *konsumtionen*. Tidigare har vi tagit upp RELIGIONEN(nr 5-76), RADIO-TV(nr 3-76), DROGERNA(nr 5-76) och IDROTTEN(nr 6-7-76). Detta blir förmodligen den sista artikeln i serien.

Vi är medvetna att det finns många, många fler saker att ta upp - veckopressen för att bara nämna ett exempel. Men man kommer också gång på gång till liknande slutsatser - människan under kapitalismen är bara intressant som produktions- och konsumtionsfaktor. Självständigt skapande och handlande och kontakt sinsemellan förtrycks genom hela ens liv och detta skapar förutsättningar för alla dessa "opium". Detta förhindrar i sin tur ytterligare att människan blir självständig, kritisk, kreativ, *hel*.

Tro nu inte att vi en gång för alla har avverkat dessa "opium". Nej, de måste vara föremål för en kontinuerlig granskning och bevakning. Så räkna med att vi kommer igen.

Det senkapitalistiska samhället har för att kunna lösa sina avsättningssvårigheter (Folk köper för lite!) utvecklat ett fantastiskt maskineri för att människor ska köpa mer, mer, mer... Monopolkapitalet är idag, på grund av statsbyråkratiernas och de antiimperialistiska rörelsernas framväxt alltmer tvingad att i mycket hög grad exploatera de egna marknaderna.

Men i de väl utvecklade kapitalistiska staterna finns redan det som man betraktar som existensminimum. Och ju fler onödiga varor som produceras desto mer raffinerat måste man *skapa* en "nödvändighet" för dessa. Det räcker inte längre med betoningen av en varas nytta.

Ansträngningarna att skapa något "extra" av en vara har på senare tid blivit en hel industri. Reklammän, PR-män och många vetenskapsmän har köpts upp av kapitalet för att grundligt forska i hur man ska få folk att köpa så mycket som möjligt. Och man har till stor del lyckats. Det har skapats en idealbild av konsumtion in absurdum. Detta har lyckats genom skickligt spel på naturliga driftsönskningar; sinnlighet, njutning, hängivelse och på dolda fördomar i samhället. Man försöker skapa en "air" kring alla varor.

Konsumenten ska bortse från saker och ting som bara är, dvs kan användas. Allting måste ha något speciellt, en "image". Det som *tycks vara* något speciellt är värt att köpa, inte det som bara *är*.

DET VACKRA SKENETS VÄRLD

På detta sätt skapas en Det vackra skenets värld, som försätter konsumenten i en smått religiös värld. Stormarknader och supermarkets har blivit varuvärldens kultplatser och konstutställningar. Det gäller att arrangera varorna så att dom *ter sig* så lockande som möjligt. Inlevelsen måste vara stor hos konsumenten. Varans egentliga nytta får mer och mer ge vika för det sken som skapas av kapitalets hyrda "vetenskapsmän". I denna plastvärld blir människan mer en robot som ständigt överöses av försäljningssignaler, istället för en människa som på ett naturligt sätt använder och njuter av saker och ting.

I amerikansk TV t ex avbryts tittaren ständigt av korta reklamsnuttar. Där har man på ett djävulskt skickligt sätt arrangerat reklaminslagen så att om man tittar på en film t ex så kommer reklamsnuttarna (ibland bara en eller ett par sekunder) inplacerade så att dom associationer tittaren har direkt överförs till den vara man gör reklam för.

Den stränga protestantiska försakelsen med bibeln i ena handen, och sparbanksboken i den andra som dominerat kapitalismen i dess uppgångsfas får idag ge vika för varuskådespelet. Förr fick man dåligt samvete om man gjorde nåt "syndigt". Idag har detta ersatts med dåligt samvete hos den som inte följer varuskådespelets lagar. (Man är livrädd för att verka "grå".)

Kapitalet "lockar bort den stela protestantiska tvångskaraktären från själamässans asketiska kyrkbänkar till industri- och handelsmässans bekväma modefåtöljer, till det vinstgivande konsumtionsparadiset på jorden istället för paradiset i himlen."
(M. Schneider: Samhället som sjukdom sid 224)

Enligt amerikanska undersökningar är 50% av amerikanska hemmafruars inköp på stormarknader så kallade impulsköp, köp som inte alls är tänkta eller planerade. Konsumenten är så bländad av arrangemangen och deras karaktär, formad av konsumtionssamhället. Många företag låter testa sina produkter innan de släpps på marknaden, inte för att få reda på nyttan av dem, utan för att se om deras sken är tillräckligt attraktivt. Skenbart är konsumenten helt fri när hon beträder varuhusets heliga mark. I verkligheten är hon helt i reklamstrategernas våld.

KÖP, KÖP, KÖP

Det första som möter en i ett varuhus är en smeksam, ljuv bakgrundsmusik. Sövande, Man får en känsla av att musiken säger: "Tänk inte så mycket, reflektera inte över vad du handlar, du behöver allt, köp, köp..."
Den sövande musiken avbryts då och då av lite reklam för en vara. "Extra billigt idag... ta chansen!"

Sedan möts man av hela varukomplexet. 50 olika tvålar, 10 av det, 10 av det osv. Allting arrangerat enligt "vetenskapens" senaste rön. Många supermarkets har slutat använda små korgar för kunderna. Istället får man en stor, bamsig vagn att ha varorna i. Det ser lite futtigt ut när man kommer med 2 liter mjölk och lite bröd då. En del affärer har på senare tid börjat med *fågelkvitter* för att locka kunder. Allt för att skapa ett sken av att *det här* är något extra.
"På samma gång som industrin spekulerar i behovens förfining, på samma gång spekulerar den i deras råhet - om än i deras artificiella råhet. Den sanna tillfredsställelsen av dessa behov är *bedövningen*..."
(Marx: Människans frigörelse sid 102)

PERVERS VARUVÄRLD

I denna köpgalna, perversa och onaturliga "varuvärld" har konsumenten ingenting att säga till om. Hon bombarderas med reklam, vackert arrangerade ting. I denna varuvärld förändras konsumentens upplevelser. Man upplever till slut bara de signaler reklamen ger och förlorar den glädje man kan ha för saker. Man blir en passiv, köpgalen konsument och förlorar kontakten med det naturliga tillägnandet, njutningen av ting, och ett skapande användande. Hetsandet från det ena modet till det andra, från det ena skyltfönstret till det andra blir en ersättning för det man förlorar under arbetstiden. På detta sätt döljs det faktum att en klass härskar över en annan.

Den ökande frekvensen av frigiditet och impotens visar att varuekonomins kalla vind tränger igenom även i de mest intima sexuella yttringar. Sexualiteten har blivit till en industri. I denna sexindustri vidmakthålls och vidareutvecklas de fördomar som finns idag. Kvinnan är madrassen och mannen den store kuken. Och detta kallas en sexuell revolution! I själva verket är det alls ingen sexuell frigjordhet utan visar bara att kapitalet tjänar bättre på nakna brudar än borgerlig kyskhet. Sexualiteten har blivit till en vara som man kan köpa enligt slit och slängmetoden. Erotik blir mer och mer ett kvantitativt begrepp istället för ett kvalitativt. Ett mått på en mans status blir hur många brudar han kan få på rygg. I tidningarna stod för ett tag sedan om unga killar som tävlade om hur många tjejer dom "erövrat". Ett bevis på hur sinnligheten reducerats till förmån för konkurrens.

PSYKISK UTARMNING

Människan i det senkapitalistiska samhället har till stor del förlorat förmågan att tillägna sig nyttan av saker och ting. Det dominerande idag är att man kan äga och man kan köpa saker. Man skulle kunna säga att ägandet och köpandet helt enkelt är det senkapitalistiska samhällets mening och mål. Det är ett av skälen till en psykisk utarmning av aldrig skådat slag. En del skulle kanske säga: jamen vi har det ju så bra som man aldrig haft i historien, vi lever ju i ett rikt land. Jovisst, det senkapitalistiska samhället har väckt en rad nya och annorlunda behov. Industrin av ständigt nya behov och tillfredsställelser går hand i hand med förstörelsen av förmågan att kvalitativt, på ett naturligt sätt, kunna tillfredsställa behoven.

"I produktionen svingar kapitalet fortfarande ackordspiskan, medan det i konsumtionen så att säga sträcker fram sockerbiten: i produktionen behövs fortfarande den stränga försakelsekaraktären (disciplin, ordning, tvång mm) för att åstadkomma en maximal arbetsprestation, i konsumtionen behövs däremot den "repressivt uppluckrade" lustkaraktären för en maximal konsumtionsprestation. I produktionen undertrycks driftönskningarna allt mer och mer genom arbetets ökande intensitet och abstraktion, i konsumtionen däremot uppammas driftsönskningarna av allt mer raffinerade försäljningsappeller." (Schneider aa sid 232)

Det hela resulterar i en stadigt växande motsättning mellan arbete och "fritid". På arbetet lugn och disciplinerad, på fritiden ska man "släppa loss". Och kapitalet erbjuder mycket (som dom ska göra pengar av givetvis). Fritiden har blivit ett varuskådespel lika mycket som varuhuset.
Man är inte fri när man lämnar fabriksporten. Direkt hamnar man i reklamstrategers våld.

Våra drömmar om kärlek, ömhet, lycka mm har blivit ett *medel* för kapitalet att tjäna mer pengar. Ju mer detta accentueras desto mer meningslös ter sig vår verklighet. Hur många gånger får man egentligen höra frågan: Vad är meningen med livet?

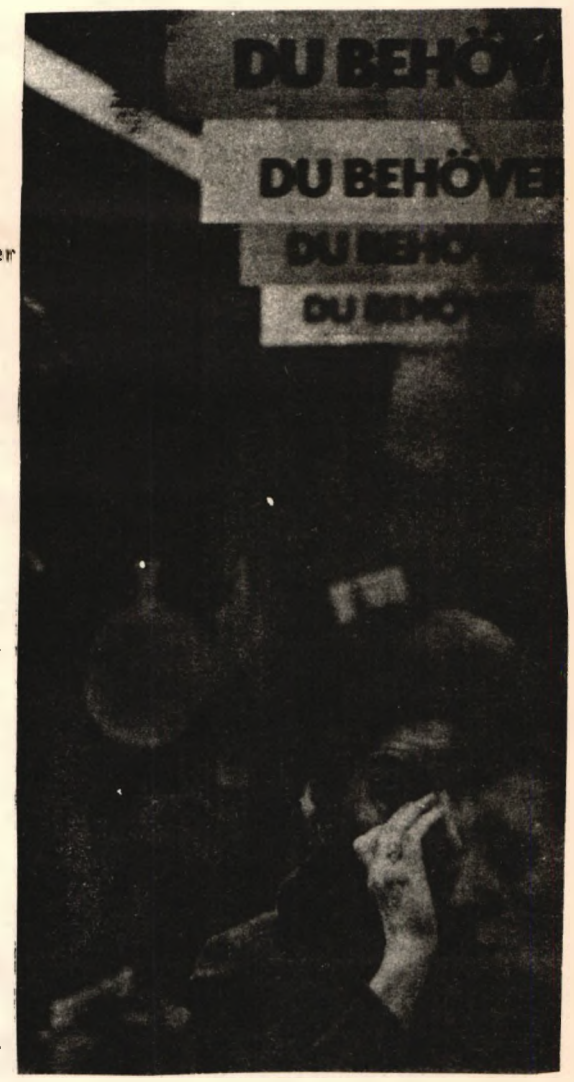

Det är först när arbetarklassen blir medveten *både* om sin ekonomiska utsugning *och* den tilltagande psykiska utarmningen som färg-TVn, bilen, stereoanläggningen mm förlorar sin försonande karaktär gentemot kapitalet: "Vi har det ju bra."

Detta bekräftar så klart som spegelblankt vatten att FAM:s teorier om den totala revolutionen är riktiga. Vi kämpar inte enbart för en ekonomisk frigörelse, vi avvisar den auktoritära partimodellen: "Kom till oss så löser sig allt."

Frigörelsen från psykisk utarmning och ekonomisk exploatering måste bäras upp av en arbetarklass som tar självständig kamp, och på ett konkret och direkt sätt bryter med både yttre och inre auktoriteter.

För en *hel* människa, för kommunismen.

UP

Fjärilen som ville vara örn

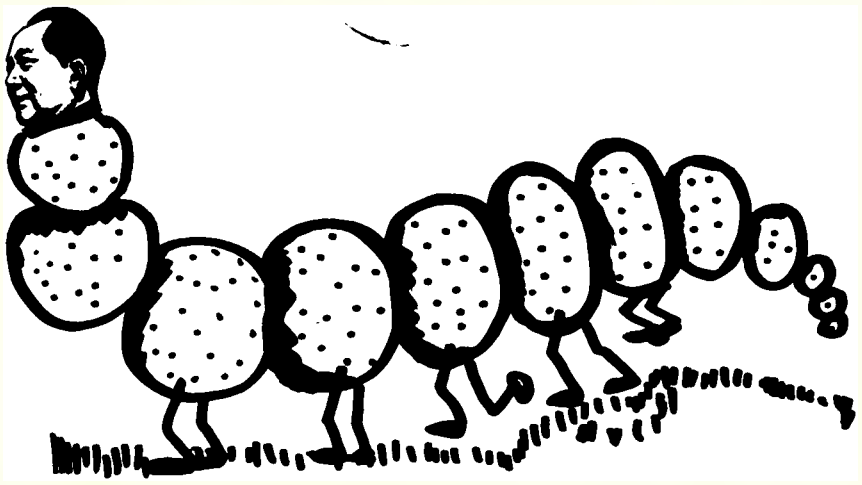

Det var en gång en fjäril som... Nej, det vore att börja i fel ände. Låt oss ta med det historiska perspektivet. Således: Det var en gång en larv, som framsläpade sin tillvaro i ett blomkålsland tillsammans med några miljoner andra larver. Det var ett ganska trist liv. Från morgon till kväll, en ständig jakt efter föda. Och den räckte aldrig till . På varje blomkålsblad där vår larv placerat sig satt hundratals andra och kämpade om det lilla som fanns. Inte nog med det: Med jämna mellanrum krävde steklarna, larvernas Fiende nr 1, sin tribut i form av en och annan stackare som släpades bort för att bli ett skrovmål.

- Det kan inte vara meningen att man ska ha det så här, tänkte larven. Hela livet ut. Jag accepterar det inte!

Understundom, i en paus mellan tuggorna, yppade han sina funderingar och tvivel för nån annan larv.

Somliga bemötte honom bara med oförståelse. Ty när man är hungrid jämt, hur kan man då slösa energi på något så onyttigt som att tänka?

Andra reagerade med förskräckelse eller förtrytelse: -Du lilla oförnuftiga djur, predikade en några veckor äldre larv för honom, hur menar du att vi skall kunna sätta oss upp mot Naturens Ordning? Vissa blir larver, vissa blir steklar, åter andra blir myror, bålgetingar, ollonborrar etc. Har du någonsin sett exempelvis en humla bli en ekoxe? Eller en gråsugga förvandlas till en nyckelpiga? Det är bara utopier. Säkert blir du uppäten av steklarna som straff för ditt hädiska tal!

I detsamma lade sig en tredje, ännu äldre larv i samtalet: -Det går rykten, började han försiktigt. Somliga har sett det.

-Sett vadå?

Somliga har sett hur vissa har smugit sig iväg och snurrat in sig i någon slags skal.

(Ty nu var det på sensommaren, och en del larver hade redan förpuppat sig, drivna av en oemotståndlig instinkt. Två dagar senare skulle de allesammans hänga som miniatyrfrukter i sina kokonger, men det visste de ingenting om - ännu.)

-I ett skal?

-Ja, ungefär.

-Det var också en fin förvandling. Då föredrar jag faktiskt att fortsätta som larv!

-Det går ännu fler rykten, fortsatte den äldsta larven, än tystlåtnare och förtroligare. Att när man kommer ut ur skalet är man nån slags flygfä.

-En stekel? Den näst äldsta larven darrade till vid blotta tanken. O Heliga Natur, tänkte han, skall du spela oss detta grymma spratt!

-Inte vet jag, muttrade den äldste larven. Kanske blir man en örn.

-Vad för slag är det?

-Ett jättestort flygfä. Det flyger högre än någon annan. Örnen är Skogens Konung.

-Det låter nånting det, va? Sluta upp med dina drömmerier nu gubbstrutt, hånade den näst äldste larven, och se till att du får nåt i tarmen innan kvällningen istället!

Men vår unge larv lade samtalet på minnet.

-En örn, tänkte han. Flyger högre än någon annan... större än någon annan...

Mer än ett halvt år senare kröp han ur sin puppa och satte sig på en kvist för att torka sina vingar, nyfiket betraktandet sin nya skepnad.

-Nu vågar sig ingen stekel på mig, tänkte han. Jag är herre på täppan. Skogens Konung var det ja!

Så flaxade fjärilen ut i världen - dvs ut i skogen, för det var hans värld.

Nu hör det till saken att fjärilen i fråga var ett ovanligt vackert exemplar. Hans röda vingar hade en alldeles särskilt djup lyster, och mellan vingspetsarna mätte han hela fem millimeter mer än vad Brehms verk Världens Djur angav som normalt för hans art. Sedan han blivit övertygad om att han stod i särklass bland de flygburna insekterna, kunde inte tusen vilda hästar ta honom ur övertygelsen att han var skogens enda Örn, och följdaktligen dess Konung.

Det var en gammal iakttagelse att många, kanske de flesta, söker något eller någon att se upp till. Vissa därför att de söker ett föredöme, någon slags norm för sitt eget liv. Andra har redan på förhand givit upp hoppet om att kunna efterlikna sin idol, utan nöjer sig med att blott dyrka. Insekternas värld utgjorde inget undantag. Bland skogens alla kryp fanns det många, vars oansenlighet i färg och storlek gjort dem särskilt lagda åt idolkult. En del av dem hade faktiskt ännu inte kommit under ögonen på någon förbipasserande zoolog, utan framlevde sin futtiga tillvaro t o m utan ett latinskt namn, än mindre ett folkligt dito.

Bland dessa beklagansvärda existenser, men för all del även bland mera framträdande representanter för insektssläktet, spirade en kult för Fjärilen. Man beundrade hans skönhet, hans färg, hans storlek och hans sällsynt gracila framglidande genom luftrummet. För att ytterligare krydda anrättningen begåvades han med karaktärsegenskaper som skulle svara upp emot hans magnifika yttre: Ädelmod, vishet, värdighet etc.

Vi behöver väl knappast tillägga att Fjärilens anspråk på att vara Örn genast insöps av hans beundrarskara och fick gälla för självklar sanning i deras krets.

Allt hade varit frid och fröjd i skogen, om inte för vissa oroselement. Fjärilen hade en skara trogna tillbedjare som motsvarade hans behov av tillbedjan, och de notoriska tillbedjarna hade fått ett lämpligt kultobjekt sedan ekoxen, trollsländan och påfågelsfjärilen tjänat ut och slängts på sophögen. Varför störa denna idyll av ömsesidig belåtenhet? Men ingen harmoni får ju vara för evigt. Gnisslet härrörde från två håll: Belackarna och Vetenskaparna. Ingen av dem var nöjd med Fjärilens upphöjande till Skogens Konung. De förstnämnda var av den sorten, att de avskydde att se en stjärna bli firad, det spelade ingen roll vilken eller för vad. Därför försökte de konsekvent finna fel hos Fjärilen.En del ifrågasatte om fjärilen verkligen var en Örn, utan höll för gott att han var en stekel. Andra hävdade att han visserligen var en örn, men ett sällsynt ruggigt och misslyckat exemplar. En del klankade på hans färgsättning, som de menade gjorde honom till en deformerad eller degenererad representant för sin art snarare än till en extra vacker företrädare. Andra undrade om han egentligen var så ädel och intelligent som det påstods etc.

Det konsekventa felsökandet var det enda konsekventa draget hos Belackarna. Deras kritik var av det mest skiftande och osammanhängande slag, helt i avsaknad av varje systematik.

I kontrast till dessa stod så Vetenskaparna, som fann sin enda glädje i att katalogisera, analysera och examinera varje kryp utifrån Brehms Världens Djur De hade ganska snabbt kunnat konstatera att den så kallade Örnen inte alls var någon örn utan en fjäril av arten *Status Bureaucratus*. Förvånat registrerade de det skri av indignation som mötte detta avslöjande. De inbillade sig ha gjort insektsvärlden en tjänst genom att klargöra det verkliga förhållandet. Men analytiker som de var visste de föga om *känslor*, och det var ur känslor som örn... förlåt fjärilskulten stammade.

- Ni försöker misstänkliggöra Örnen, skrek de trogna upprört. Ni riktar flaska anklagelser mot honom!

-Man kan väl inte anklaga en fjäril för att han är en fjäril, replikerade Vetenskaparna häpet. Om man ska anklaga någon, så är det väl i så fall er, som håller honom kvar i den löjliga föreställningen att han är en örn.

-Renegater! Ni är precis som Belackarna! Ni kan inte se något fint och ädelt utan att försöka släpa det i smutsen. Ni är lejda av steklarnas kriminel-Ja band!

-Vadå släpa i smutsen? Fjärilen är en utomordentligt vacker fjäril. I själva verket är han den största och vackraste i hela skogen. *Men han är för den skull ingen örn.*

-Hör på här, era förlästa idioter, började en snytbagge, vänd mot Vetenskaparna. Det spelar ingen roll hur man argumenterar hit och dit och kors och tvärs. Det väsentliga är att man har en en *positiv* syn på Örnen eller en *negativ*. Vi är beredda att lyssna på konstruktiv kritik mot Örnen från sådana vi vet har en vilja till förståelse och sympati. Från sådana som er, däremot, som vi vet har en negativ grundinställning, kommer vi att lyssna till falskt smicker med större misstro än till kritik från sådana som har en korrekt och positiv attityd.

Vid det här laget började Vetenskaparna tro att de befann sig i ett dårhus.

-Positiv? Negativ? Vad menas? Kan man vara negativ till en fjäril bara för att han är en fjäril? Är han då inte en produkt av Moder Natur, liksom vi andra? Hur skulle det kunna vara hans fel att han är en fjäril? Han är född ur en puppa, vem har sett örnar komma ur puppor? Vem har sett fjärilar födas ur ägg? Ursäkta mina herrar, men jag tror ni har intagit för mycket nektar.

Snytbaggen fortsatte oförtrutet:

-Örnens stora prestation, som ni tycks fullständigt ha tappat ur minnet, är att han utifrån en eländig position som utsvulten larv, ständigt hotad av mordiska steklar, därefter fjättrad i en kokong, lyckats spränga sina bojor och stiga ut i världen som Örn. Ni riktar kritik, men ni har inte förstått att sätta kritiken i relation till hans utgångsläge! Vad Örnen åstadkommit med sig själv är varken mer eller mindre än ett under!

-Fjärilen, som ni kallar örn, har inte åstadkommit mer med sig själv än vad han kunnat göra. Han är en produkt av objektiva betingelser. Vi håller inte för otroligt att hans beslutsamma vilja att bli en örn har gjort att han blivit en mycket vacker fjäril, men fjäril är han lik förbannat!

Grälet fortsatte. Och om det är som vi misstänker, så grälas det än idag. Ty spörsmålet om Kina är en socialistisk stat eller en statbyråkratisk, den frågan har alltför många känslomässiga knytningar för att tvisten ska kunna lösas genom ett enkelt klarläggande. Det är inte lätt att hitta ett passande kultföremål i denna bistra värld. Jakten på något ädelt och vackert att nära sina drömmar med, den kan synas lika svår och fylld av besvikelser som den förtrycktes sekelgamla jakt efter rättvisa.

Så begabba inte, utan betrakta snarare med beklagande, hur somliga griper efter det som synes vara, men som icke är.

Ravachol

ARBETARPRESS:

Maurice Brinton: Politikens Irrationalitet	4:-	Herman Gorter: Öppet brev till kamrat Lenin. Ett svar på Lenins skrift: "Radikalismen - kommunismens barnsjukdom"	7:-
Politisk Plattform för Förbundet Arbetarmakt *Ny upplaga!*	3:-	Arbetarråden - de proletära maktorganen	4:-
Paul Cardan: Socialismens Innebörd	2:-	Valskådespelet - antiparlamentarisk stridsskrift	5:-
Rossana Rossanda: Klass och Parti	1:-	Skogsarbetarstrejken våren 1975	3:-
Martin Glaberman: Mao som dialektiker	2:-		
Artiklar och ledare ur tidningen ARBETARMAKT 1972-73	5:-		

ARBETARPRESS Box 31 134, GÖTEBORG 31
Postgiro 88 66 51 - 9

Denna bok handlar om rådsrevolutionen i Ungern 1956, då arbetarklassen reste sig mot statsbyråkratin och skapade sin egen organisering i råden.

Boken ger såväl bakgrunden till händelserna i östeuropa vid mitten av 50-talet, såsom en utförlig beskrivning av händelserna i Ungern under oktober-november 1956. Arbetarrådens uppkomst och samordning skildras utförligt, liksom regeringens handlande.

Boken är viktig därför att den behandlar ett av de många exemplen på hur arbetarklassen organiserar sig i arbetarråd. Den visar hur Ungern 1956 utgöt ytterligare ett exempel på rådsorganiseringens allmängiltighet undet uppsving iarbetarklassens kamp.
Pris 20:-

ARBETARPRESS, Box 31 134, 400 32 Göteborg 31, PG 88 66 51 - 9

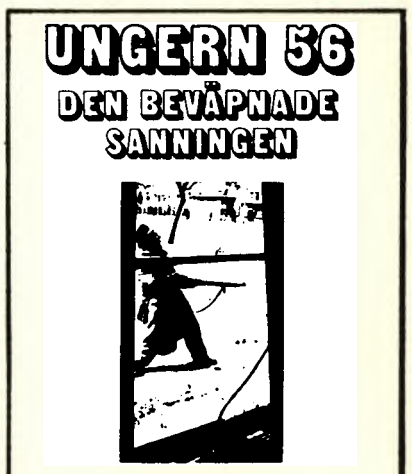

BARSEBÄCK & FOLKOMRÖSTNING

Det är lördan den 7 augusti, ungefär nio på förmiddan. Jag sitter vid kajkanten i Landskrona hamn och tittar på maneterna som hjälplöst pumpar vatten ut och in i det skitiga vattnet under mina fötter. Några av dom är redan söndertrasade av båtarnas propellrar och små manetslamsor flyter omkring överallt. Maneterna kan inte göra så mycket åt sitt öde. Dom har lika lite att säga till om som arbetare och de flesta andra i ett kapitalistiskt samhälle. Lika lite som kaptenen på ett fartyg tänker på om 50 maneter slits itu när han kör in i hamnen, lika lite hänsyn tar kapitalisten till om hans industri förstör arbetares lungor, hjärnor, armar och ben. Eller om han för profitens skull måste använda råvaror eller energitillgångar som på sikt blir ett hot mot hela människligheten. Många råvaror börjar att ta slut och livsfarligt avfall har redan rubbat naturens balans på stora ytor av jordklotet. Man känner sig lätt maktlös inför allt det här, som en manet i tillvaron.

Det är lätt att tänka så, *men det är fel.*

Och jag ska inte heller tänka så så länge till den här dan. För det här är den 7 augusti och det ska bli en stor demonstration mot kärnkraften.

VENLÄGRET

På avsånd hörs plötsligt sång, och in i hamnen glider tre stora fiskebåtar smockfulla med hundratals demonstranter. Hamnen genljuder av kampsånger. Styrkta av tre dagars diskussioner på ett miljöläger på ön Ven strömmar dom i land. CUF-are, fältbiologer och kommunister i en salig blandning har pratat om kärnkraften, arbetsmiljön, Örestad, politisk ekonomi, hormoslyr, alternativa energiformer, biodynamisk odling osv. Och överallt diskuterades hur ett resursbevarande samhälle ska se ut, och här konfronterades många fältbiologer och andra för första gången med arbetarrådsidén. För mig framstår arbetarnas makt över samhället genom arbetarråd - dvs socialismen - som den enda trovärdiga lösningen, och denna övertygelse spreds en hel del på Ven.

DEMONSTRATION

Några timmar senare marscherede demonstrationståget iväg från Kävlinge 2 mil in i Skåne, med kurs på Barsebäck. Det var en brokig skara som småningom växte till 5-6000 personer. KDS, Centern och andra öppet borgerliga grupper visade här att deras kamp mot kärnkraften inte är mycket att hänga i julgran. Dom kanske snackar en del, men till demonstrationen drog dom

ganska ynkliga skaror. "Vänstern" var ganska dominerande, och SKP och KFMLr lyste med sin frånvaro.

FOLKOMRÖSTNING

Däremot var det beklämmande att se hur stor enighet som fanns bakom kravet på folkomröstning om kärnkraften, även inom "vänstern". Jag ställer inte upp på det kravet. Jag ska förklara varför.

1. Folkomröstningar i Sverige är rådgivande. Riksdan kan skita i hur folk röstar. Det gjorde den t ex i folkomröstningen om högertrafiken.
2. Om kapitalismen utvecklas i en sån riktning att industrin behöver kärnkraften så blir ett nej till kärnkraften detsamma som att sätta landets ekonomi i svår kris. Det är ytterst tveksamt om en regering skulle våga göra detta, och nästan helt uteslutet att kapitalisterna skulle *låta* regeringen göra det . Vi måste ha klart för oss att makten över ekonomin, och därmed också över energitillgångar, inte ligger hos riksdan , utan ytterst hos kapitalisterna.
3. Genom att arbeta för en folkomröstning arbetar man i själva verket för att *be* riksdan stoppa kärnkraften. Dessutom bidrar man till att stärka illusionen att parlamentet är ett organ för folkmakt.

VIDGA MEDVETANDET

4. Vi får inte isolera miljöproblemen till att bara gälla en fråga om kärnkraftens vara eller icke vara. Kärnkraften är bara en liten del i det kaptalistiska samhällets utveckling, och hela kapitalismen är till sin natur människo- och miljöfientlig. Vi måste istället vidga folks medvetande från ett avståndstagande från kärnkraften till ett avståndstagande från kapitalismen som system.
5. Kampmedlen måste väljas med hänsyn till det samhälle vi kämpar för. Vi vill ha ett socialistiskt samhälle, där alla är aktiva i beslutsfattandet. Detta käver en "ny sorts" människa, som har initiativkraft, självförtroende osv, istället för dagens passiva nertryckta människor. Då måste vi också välja kampmedel som hjälper till att skapa denna självaktivitet som förbereder folk för det nya samhället.

SJÄLVSTÄNDIG KAMP

Jag menar att det är arbetarnas självständiga kamp som måste stoppa både kärnkraften *och* kapitalismen. En politik som går ut på att vi ska stoppa kärnkraften genom parlamentet och folkomröstningar stärker inte arbetarklassens självständiga kamp och organisering.

Nå, trots denna sneda betoning på folkomröstningen fyllde demonstrationen viktiga funktioner. I samhällena längs demonstrationsvägen, Kävlinge, Hög, Löddeköpinge, Barsebäck stod befolkningen uppradade vid vägkanten. En del slöt upp i demonstrationen, andra köpte skrifter och märken och många blev påtagligt påverkade. Många demonstrerade för första gången i sitt liv.

Vi måste inse att vi inte *är* hjälplösa. Vi måste fortsätta kämpa!

VÄGRA VARA EN MANET I TILLVARON!

Marke

Om du inte läst förra numret av AM - gör det! Där finns ett uppslag om alternativa energikällor och socialismens möjligheter.

Att kapitalismen är omänsklig visste vi

SEVESO ÄNNU ETT BEVIS

Den 10 juli exploderade en säkerhetsventil till en överhettad reaktor på Clemeso-fabriken i den lilla italienska staden Seveso. Över två kilo av ett av de allra farligaste gift som finns, dioxin, spreds över fabriksområdet och staden. Fabriksledningen lät meddela att utsläppet var näst intill ofarligt.

Den 16 juli, nästan en vecka senare, strejkade arbetarna och krävde att få reda på vad som egentligen hänt vid utsläppet. Direktionen svarade med att bränna overallerna som använts vid utsläppet. Och produktionen fortsatte. Först en vecka efter strejken medgav företagsledningen att det var dioxin som läckt ut.

Detta var nu inte första gången som arbetarna på Clemeso agerat i miljöfrågan. Bas-kommitén, en kommitté av kampberedda arbetare som bildats under strejkrörelsen 1968-69,hade långt tidigare krävt att den farliga produktionen skulle upphöra, och ersättas med en miljövänlig. Fackföreningen motsatte sig dock detta, med motivering att man måste slå vakt om sysselsättningen, man måste ta ansvar för företagets vinst.

Under hela tiden fram till avslöjandet av vad det varit i reaktorn, hade befolkningen i och runt Sevaso ätit mat som kommit i kontakt med dioxinet. Husdjur hade dött som flugor, och, visade det sig senare, helt enkelt upplösts.

Efter det att myndigheterna fått klarhet om vilket gift som spritts, spärrhundra togs in på sjukhus. Militär med eldkastare och napalm posterades kring området, med order att skjuta skarpt på alla som försökte ta sig in.

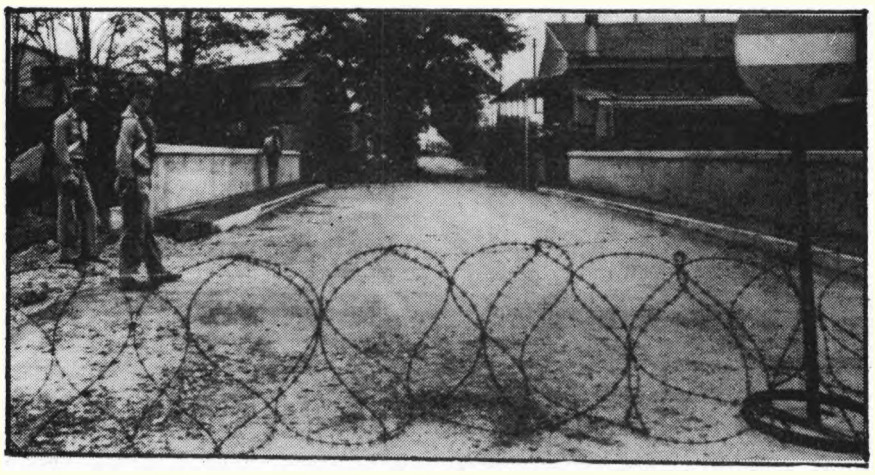

En evakueringsplan för 15.000 människor gjordes upp.

INGEN OLYCKA

Utsläppet av dioxin i Seveso är det största och mest spridda i historien. Tidigare läckor har kunnat isolerats

dits över. Klart är dock att matvaror från Seveso sålts i bl a Milano.

Clemesofabrikens ledning visste under mer än två veckor om giftutsläppet, men vidtog inga som helst säkerhetsåtgärder. Med en snabb insats kunde giftet hindrats från att spridas och skadorna strängt begränsats. Men det hade direktörerna ingen som helst lust till. Deras enda intresse var att hålla produktionen igång och profiten vid liv

Att "olyckan" inträffade just vid Clemesofabriken är heller inget att

etablerat sig i Italien just för att säkerhetsföreskrifterna där är så milda och profitmöjligheterna så goda.

Koncernen har inte någon gång tagit hänsyn till arbetarnas krav på att få reda på vad som ingick i produkterna från Clemesofabriken.

PROFITEN BÄR SKULDEN

Katastrofen i Seveso är bara en i raden av dödsfall, skador och miljöförstöring som kapitalet producerar.

Dioxin är ett av de allra starkaste gift som upptäckts. Drygt 50 gram kan döda elva miljoner människor om det hamnar i t ex en vattenreservoar. I Seveso släpptes ut över två hekto i luften. Det är känt att dioxin ger fosterskador. Med hjälp av påvens abortförbud kommer dioxinet att frambringa en stor mängd missbildade och svårt skadade barn. Hur många och hur skadade vet ännu ingen.

Och kapitalisterna rycker på axlarna. Hoffman La Roche har vanan inne. Koncernens mest inkomstbringande produkter är valium och librium. Två "lugnande" medel avsedda för de människor som bryts ner psykiskt av kapitalismen. Att några tusen människor skadas av utsläpp intresserar inte Hoffman La Roche.

Att kapitalismen är omänsklig, det visste vi förut. Utsläppet i Seveso